

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: Фонд ПИО настоји да, различитим каналима комуникације, информише грађане и омогући им једноставније и брже остваривање права

**ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680**

ЛАКШЕ ДО САВЕТА И ПРАВНЕ ПОУКЕ

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:
Булевар уметности бр. 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2017-437
факс: 2017-437

**РЕДАКЦИЈА ЗА
ВОЈВОДИНУ:**
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.
Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

Није на одмет
знати или
подсетити се
да многи
трговински
ланци имају
попусте
за пензионере
у данима
када је
исплата
пензија

КАКО УШТЕДЕТИ ДИНАР НАШ НАСУШНИ ИЛИ...

Динар по динар, сто динара мањи рачун

Криза и како са њом изаћи на крају вероватно је тема на којој би сви у нашој земљи могли да докторирају, то јест вероватно већ и јесмо колективно, само нам тај докторат нико не признаје. У сваком случају, довијање нам је одувек било јача страна, тако да смо упркос свему што нас је годинама уназад сналазило још живи и здрави и релативно добродржећи. Ипак, није на одмет подсетити се повремено где и на који начин још мало можемо да уштедимо, ма колико то на први поглед изгледало ситно, а и немогуће. Уосталом, не каже се случајно у нашем народу „зрно по зрно погача, динар по динар палача“, дакле ко од малог почне, имаће и за веће.

За почетак, треба знати или се подсетити да многи трговински ланци, мегамаркети, па и неке мање самопослуге у данима када се примају пензије имају попусте за пензионере од 10 одсто. Због тога организујте куповину тако да тих дана, а обично су у питању два дана, на пример 10.

и 11. у месецу, набављате оно што не спада у свакодневне потребе (хлеб, млеко). Исплати се тада набавити шећер, кафу, уље, прашак, сапун и друге крупније потрештине. Ако не верујете, ставите на папир: рецимо два килограма брашна, литар уља, два килограма шећера, 200 грама кафе, врећица прашка коштаку око хиљаду динара, а попуст на то износи сто динара. То је уштеда за хлеб за два, три дана, на пример. Још више се може уштедети купујући производе који су на недељним или месечним акцијама (то су углавном регуларни артикли са исправним роком трајања). Све те попусте дају самопослуге којих има скоро на сваком ћошку, дакле не подразумева се одлазак у неке удаљене мегамаркете до којих је далеко путовати, а још теже се враћати натоварен кесама.

Затим, ти исти ланци супермаркета почели су последњих месеци да штампају и рекламне каталоге са купонима за попуст. Каталог се бесплатно деле у њиховим продајним објектима, а

када из њих исечете купон, добићете приликом куповине попуст који је наведен на купону. Дакле, не пролазите поред рекламних каталога и не погледавши их, као до сада, већ их понесите кући и исеците купоне да би вам следећа куповина била нешто јефтинија. И немојте мислити да се ту крије нека превара или нешто што ће вам штетити, јер се трговци тога нису досетили ради наше уштеде, већ ради повећања свог промета. Они једноставно покушавају да у ово време смањене потрошње на све могуће начине привуку што више потрошача, па их мотивишу попустима, акцијама, купонима... И нису се они тога изненада досетили, већ су једноставно применили оно што се у развијенијим потрошачким друштвима одавно ради.

Није да ћете на овакав начин уштедети баш за нов капут или нешто слично, али није ли нам сваки пут кад нам је рачун и за десет динара мањи некако топлије око срца (а и око џепа, колико год сума била мала).

В. Анастасијевић

ИЗ СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ РФ ПИО

Лакше до правне поуке, савета, упутства

Приближити грађанима сложену материју из пензијског и инвалидског осигурања која решава њихова егзистенцијална питања задатак је Сектора за односе с јавношћу Републичког фонда ПИО. Његова улога је да кроз различите канале комуникације даје одговоре који су правна поука, савет, упутство како се што лакше снаћи у поступку остваривања права из ПИО, објашњава за наш лист Јелица Тимотијевић, директор Сектора за односе с јавношћу РФ ПИО.

Део запослених у овом сектору одговара на представке и притужбе грађана.

По представкама и притужбама увек реагујемо институционално и решавамо их званичним правничким одговорима и тумачењима. На основу статистичких података који се у Фонду редовно ажурирају може се закључити да добијамо све мање представки. У септембру ове године, на пример, бележимо 508 представки за девет месеци, а прошле године у истом периоду било је 840 представки, што значи да се осетно смањује број нових представки. Дакле, грађани добијају праву информацију што им омогућава лакше и брже остваривање права, и самим тим им се сужава простор за евентуалне притужбе. С друге стране, кроз савремене програме едукације шалтерских радника, односно референата који непосредно раде с грађанима, отишло се неколико корака напред. Они су обучени како да комуницирају са грађанима, да улажу посебан напор, да пажљиво саслушају, да буду љубазни, да буду јаснији у обрађавању или у захтевима, што је,

све у свему, допринело да представки буде све мање.

Представке које стижу на адресу Сектора за односе с јавношћу најчешће се односе на остваривање права по међународним уговорима.

– Код остваривања ових права грађани дуго чекају, јер се сваки

мања група представки које се односе на понашање запослених, и на њих се одмах реагује. Грађани се обраћају Фонду да би им се протумачили правни прописи или дали правни савети, тако да се један део представки односи и на та интересовања. Охрабрујуће је што се број пред-

тим питањима, а они им на лицу места дају информације или инструкције шта и како да ураде и у ком правцу даље да иду да би остварили своја права из ПИО. Такође, омогућили смо грађанима да на лицу места, на шалтерима у сваком организационом делу, кроз књигу утисака искажу сугестије, проблеме, притужбе, похвале на рад референата... Њих читају директори филијала и сектора и предузимају се одређени потези да би се превазишле поједине регистроване слабости у било ком сегменту – јасна је Јелица Тимотијевић.

Од 2007. године сви који желе могу мејлом да комуницирају са Фондом ПИО. Сваке године бележи се 6-7 хиљада питања која грађани преко две корпоративне адресе прослеђују електронски, и на која у најкраћем року добијају одговоре.

– Ове године нам је за девет месеци већ остварена годишња квота, односно добили смо исти

Јелица Тимотијевић

број питања као у целој 2011. години, и то из два разлога. Први је тај што смо отворили веб налог за директан контакт са Фондом, што је повећало број питања која нам стижу из иностранства. Наиме, странци и наши грађани који имају било какву потребу за комуникацијом с Фондом прегледају сајт, јер имамо и енглеску верзију, и јављају нам се преко веб контакта, редовно добијају одговоре, што је и довело до приметно већег броја питања. Такође, све више грађана прелази на електронску комуникацију па им је лакше да нам се на тај начин обрате и благовремено добију одговор. Иначе, од када смо редизајнирали сајт, превели га на енглески и увели неке сервисе

ставки смањује иако су грађани кроз неке друге институције добили могућност већег броја притужби на државне органе међу којима је и Фонд: преко заступника грађана, повереника, народних канцеларија и слично, или директним обраћањем министрима и премијеру – каже Јелица Тимотијевић.

У Фонду су ојачани и неки други инструменти корисничког сервиса.

– Оно што смо још обезбедили да би грађани добили благовремену, бесплатну, тачну, јасну информацију о правима из ПИО јесте правна помоћ која постоји у свакој организационој јединици, у свакој филијали. У правној помоћи раде стручњаци којима се грађани обраћају са различит-

броду

који су у функцији основне делатности Фонда, сваког месеца имамо око 100.000 посетилаца, што је велики број. Квалитетан кориснички сервис употпуњујемо и кроз везе са медијима пласирајући информације које занимају велики број гледалаца, слушалаца или читалаца. Годишње региструјемо око 4.000 објава у медијима о Фонду. Наравно, оне су бројније у периодима када је нека акција или исплата помоћи или, на пример, предаја пријаве М4. Ту спадају и саопштења и наменске кампање – објашњава директорка Сектора за односе с јавношћу.

Један од најконкретнијих на-

чина за представљање свих врста права која осигураници имају у РФ ПИО јесу лифлети који се штампају сваке године, а доступни су у свим шалтер салама, подсећа Јелица Тимотијевић.

– У просторијама у којима постоје техничке могућности обезбедили смо видео презентације. У шалтер сали на Новом Београду имамо општу презентацију са свим битним елементима, јер тамо долазе грађани који остварују права из ПИО по свим основама. Структура грађана који ту долазе је шаролика па је и презентација широконаменски оријентисана. У чекаоници за кориснике који долазе на меди-

цинска вештачења истакнута је презентација о правима на инвалидску пензију, туђу помоћ и негу и телесно оштећење, а тамо где долазе осигураници који имају навршен стаж у иностранству направили смо презентацију са прегледом остваривања права у свим земљама са којима Србија има споразуме о социјалном осигурању. Грађани нас често зову и телефоном и, с обзиром на то да у Фонду добијају брзе и јасне одговоре из области ПИО, ослањају се на нас па им тумачимо чак и Закон о раду, Закон о социјалној заштити, Закон о осигурању за случај незапослености, иако то не спада у

делатност Фонда. Годишње се региструје и око 80.000 позива на број говорног аутомата који служи да се грађани упознају са основним врстама права из ПИО и слично. Међутим, број тих позива стагнира или се чак смањује, зато и развијамо прихватљивије и јасније канале комуникације. Најзад, ту је и лист „Глас осигураника“ где се, већ 43 године, разноврсним и садржајним текстовима обраћамо грађанима, јавности, медијима, и добро је што се „Глас осигураника“ цитира, што се све чешће дешава – истиче Јелица Тимотијевић, директор Сектора за односе с јавношћу. **Јелена Оцић**

ТРАГОМ ПИТАЊА ЧИТАЛАЦА О СЛОВЕНАЧКИМ ПЕНЗИЈАМА

Прерачуни пензија у току, нема застоја

Због специфичности Споразума о социјалном осигурању са Словенијом, поступак за остваривање права траје мало дуже

Иако су од потписивања дуго очекиваног Споразума о социјалном осигурању са Словенијом прошле две године, многи корисници који су део радног стажа одрадили у овој бившој југословенској републици још чекају да добију свој први пензијски чек одатле. У чему је проблем и због чега неки још нису остварили ово право, питали смо надлежне из Сектора за финансије у Фонду ПИО.

Тачно је да поступак, како смо сазнали, није још завршен за све кориснике, и то је највећим делом због специфичности конвенције која је потписана са Словенијом. Реч је о прерачуну пензија за оне који су део радног стажа одрадили у овој бившој републици, а по доласку у Србију овде стекли услов за одлазак у пензију. До потписивања споразума они су пензије за цео радни стаж примали овде, у Србији, а од ступања споразума на снагу ради се прерачун (за део стража у Словенији њихова, за део у Србији наша пензија) по службеној дужности. Поступак се одвија на следећи начин: Словенци на рачун нашег Фонда, односно одговарајуће филијале на чијој територији корисник живи, уплаћују новац за оне кориснике којима су за тај период донели решења. Затим се, по добијању решења и уплате из Словеније, у нашим филијалама раде нова решења за те кориснике, што подразумева такоз-

но скидање словеначког стажа из досадашњег решења и исплату одштетног захтева до висине словеначке пензије која је утврђена њиховим решењем (исплата обично иде са првом следећом пензијом, дакле 10. у следећем месецу по уплати из Словеније). Одштетни захтев подразумева исплату разлике у пензији према словеначком решењу и оне коју је корисник примао код нас, али не за цео период који је корисник одрадио у Словенији, већ за време од када је споразум потписан и покренут поступак за прерачун, што је углавном од 1. децембра 2010. године.

Одштетни захтев се исплаћује у динарима, на текући рачун пензионера. Тек када се то у потпуности заврши, корисник може да почне да прима словеначку пензију у девизама на свој девизни рачун.

Према подацима из септембра, Словенци су, закључно са пензијом за септембар ове године, по основу одштетног захтева донели решења и уплатили новац за укупно 3.813 корисника који живе у Србији, док за 1.418 корисника са пребивалиштем у Словенији РФ ПИО плаћа словеначком пензијском фонду одштетне захтеве. **В. Анастасијевић**

Најбрже до решења у Кикинди и Сенти

Током првих девет месеци ове године у Републичком фонду ПИО је, у односу на исти период претходних година, знатно повећана ажурност у решавању захтева осигураника и корисника права у законском року од два месеца.

У истом периоду у 11 филијала највеће организационе јединице РФ ПИО, Покрајинском фонду, око 90 одсто захтева решено је у року краћем од 60 дана. Рекордну ажурност у решавању захтева из пензијског и инвалидског осигурања у оквиру Покрајинског фонда у року од два месеца остварили су запослени у филијалама РФ ПИО Кикинда – 98 одсто, и Сента – 97 процената.

– Према деветомесечном извештају о раду на остваривању права из пензијског и инвалидског осигурања за филијале РФ ПИО у Војводини, у законском року од 60 дана решено је чак 90 одсто свих захтева, а свега 10 одсто протеком законског рока. То је просек, а овај изузетно добар резултат у раду постигнут је највише због успеха менаџмента да уједначи ажурност и ефикасност у раду филијала на нивоу Покрајине,

Чедомир Француски

јер су све достигле проценат ажурности који је већи од просека у Фонду. Пре свега, подигнут је ниво ажурности код филијала које су у претходном периоду имале

мало лошије резултате од осталих. Морам да додам да је према извештају за октобар, пошто резултате рада пратимо после сваког месеца, овакав тренд у раду ПФ ПИО задржан – нагласио је Чедомир Француски, директор Сектора за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања у Дирекцији ПФ ПИО.

По његовој оцени, на остварени резултат утицао је и ефикаснији рад запослених који обављају послове матичне евиденције, као и рад органа вештачења – пошто се вештачи у краћим роковима него што је то био случај прошле године. Све то је допринело да и референти, који сада раније добијају потребне податке, у краћем року доносе решења.

Утврђивање стажа који није покривен доприносима или дела стажа који је остварен у иностранству, као и дуже чекање на медицинско вештачење због непотпуне документације и даље су најчешћи разлози због којих решења на адресе осигураника и корисника права Фонда ПИО стижу и након два месеца од дана подношења захтева.

Мирослав Мектеровић

СЕМИНАР САМОСТАЛНОГ СИНДИКАТА ПОЉОПРИВРЕДЕ У НОВОМ САДУ

Гости из европске асоцијације

Самостални синдикат запослених у пољопривреди, прехранбеној, дуванској индустрији и водопривреди Србије организовао је крајем октобра, у Радничком дому у Новом Саду, дводневни семинар. Поред чланова синдиката, скупу су присуствовали и најистакнутији представници кровне европске гранске асоцијације.

Уводничари на семинару били су Харалд Виденхофер, генерални секретар Европске федерације синдиката пољопривреде, прехране, угоститељства и туризма (ЕФФАТ), Арнд Шпан, секретар за Сектор пољопривреде ЕФФАТ-а, и др Михаел Ерке, директор Националне канцеларије Фондације „Фридрих Еберт“.

По речима домаћина Миодрага Брадоњића, председника војвођанског Самосталног синдиката пољопривреде, на

скупу су обрађене три основне теме: „Актуелна дешавања, последице кризе и мере владе и синдиката“, „Социјални дијалог – секторски социјални дијалог“ и „Модернизација синдиката и јачање утицаја синдиката на промене у друштву“.

Харалд Виденхофер је истакао да Србија има јаку пољопривреду и да се тај потенцијал мора искористити, али и да држава мора више да улаже кроз субвенције и дотације да би била конкурентна на страном тржишту. По његовом мишљењу, треба искористити шансу која се пружа кроз разне фондове за пројекте за пољопривреду на нивоу ЕУ, и остварити сарадњу са земљама које су већ прошле овај пут да се не би правиле исте грешке. Арнд Шпан је нагласио да синдикати представљају тренутно најјачи

социјални покрет у Европи и да само Сектор за пољопривреду има више од 2,6 милиона чланова окупљених у 120 националних организација, те се труде да то искористе за остваривање својих прокламованих циљева.

Драган Зарубица, председник Самосталног синдиката запослених у пољопривреди,

прехранбеној, дуванској индустрији и водопривреди Србије, поздравио је одлуку Владе Србије да повећа буџет за субвенције у пољопривреди за наредну годину, и изразио очекивање да ће са овим гранским синдикатом да поведе и озбиљан социјални дијалог.

М. Мектеровић

ОД СЛЕДЕЋЕ ГОДИНЕ ПОЧИЊЕ ДА РАДИ ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА

Сервис грађана и институција

Обједињују се подаци који се воде код фондова за пензијско и здравствено осигурање, Националне службе за запошљавање и Пореске управе

Институције које се сада појединачно баве обавезним социјалним осигурањем: Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Републички фонд за здравствено осигурање и Национална служба за запошљавање, и Пореска управа која води евиденцију уплаћених доприноса за обавезно социјално осигурање, требало би да своје појединачне базе података обједине у Централни регистар обавезног социјалног осигурања који треба да профункционише у 2013. години. Ово је приликом презентације будућег рада Централног регистра речено представницима институција чији ће подаци бити обједињени у овој новој, јединственој бази података.

– Питање (не)плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање нерешено је годинама уназад. Недовољне уплате за доприносе доводе до све већег захватања у буџет за исплату права корисницима јер ни интервенције државе (повезивање стажа запосленима којима послодавци нису редовно или нису уопште уплаћивали доприносе за године рада) нису довеле до трајног решење овог проблема. Донета је одлука о оснивању Централног регистра обавезног социјалног осигурања као институције у коју би се сливали сви подаци и тако могло да се контролише да ли послодавац уплаћује доприносе за сваког појединачног осигураника у земљи. Законски оквир донет је маја 2010. године, и подразумева обједињавање података о осигураницима који се сада налазе у различитим институцијама, а захваљујући томе и бољи увид и контролу плаћања доприноса – рекла је на презентацији

Милица Даниловић

Милица Даниловић, директорка Централног регистра.

Успостављањем Централног регистра послодавци ће у много једноставнијој процедури, електронским путем подносити јединствену пријаву запослених на обавезно социјално осигурање преко портала Централног регистра. Подаци о обрачунатим и плаћеним доприносима биће евидентирани за сваког осигураника посебно, по свим основама, приликом сваке исплате. На основу података добијених из базе ЦР Пореска управа ће контролисати обрачунате порезе и доприносе за сваку примљену пореску пријаву. Дужност Пореске управе биће да Централном регистру доставља информације о плаћеним доприносима за обавезно социјално осигурање, и то за сваког осигураника појединачно, по свим основама.

Осигураници ће на месечном нивоу моћи да прате да ли им послодавац плаћа доприносе и на коју основицу, а ЦР ће пратити податке о основици на коју се доприноси плаћају, висини и периодима уплате на месечном и годишњем нивоу за сваког осигураника појединачно. Сваки послодавац и свако осигурано лице имаће свој јединствени број који ће бити веза са пореским идентификационим бројем (ПИБ) за послодавце и матичним бројем (ЈМБГ) за осигуранике.

На овај начин биће обезбеђен јединствен, поуздан извор сигурних и тачних података и за послодавце и за осигуранике, и успостављена квалитетна база података кроз коју ће се пратити све обавезе из социјалног осигурања правних и физичких лица. Истовремено, биће омогућено ефикасно праћење наплате доприноса

Унапређење рада у Фонду ПИО

Презентацији Централног регистра претходио је радни састанак представника Сектора информационих технологија и Сектора за остваривање права из ПИО у згради Фонда на Новом Београду. Тема састанка био је завршетак рада на пројекту обједињавања база података Дирекције РФ ПИО и Покрајинског фонда које су, технолошки посматрано, тренутно на различитим информатичким платформама. Саветник директора Фонда ПИО, Зоран Сутара, нагласио је значај формирања јединствених и централизованих база Фонда ПИО које се односе на његову основну делатност (матична евиденција и исплата пензија). Од 1992. постоји тежња да се те базе обједине и воде на јединствен начин. Тим поводом су предузете бројне активности, али све до сада то није оперативно и спроведено из бројних разлога. На састанку је усаглашавано како ће се убудуће водити подаци у новој јединственој бази података. Закључено је да би убудуће то требало радити на једнообразан начин. Оно што се сада ради на различитим програмским језицима, радиће се на једном заједничком и савременом технолошком нивоу који ће омогућити ефикаснији начин пословања Фонда у целини. **Ј. О.**

на месечном и годишњем нивоу и брза идентификација послодавца који не уплаћују доприносе. Трошкови администрације ће такође бити смањени увођењем једношалтерског система, а осигураници ће имати могућност да сами прате и проверавају да ли им и колико послодавац уплаћује на име доприноса.

Весна Анастасијевић

Тема за све генерације у свим земљама

Министарска конференција УН о старењу одржана је у Бечу 19. и 20. септембра, а на њој је међу представницима 50 земаља учествовала и наша делегација. Поред председника аустријске владе и ресорног министра, конференцији је присуствовало 15 министара из неколико европских земаља и више заменика министара и државних секретара.

На експертском панелу о партиципацији старијих, (не) дискриминацији и социјалном укључивању, о ситуацији у Србији излагала је др Лидија Козарчанин из Републичког завода за социјалну заштиту. На састанку Радне групе за питања старости и старења, одржаном 23. октобра, она је укратко пренела активности са Конференције УН.

– Главни део конференције било је усвајање завршног извештаја о процени имплементације Мадридског међународног плана акције о старењу (МИПАА) у протеклих 10 година. Извештај је показао да је упркос забележеном напредовању у свим овим земљама, у периоду од 2007. до 2012. дошло до успоравања

Волонтирање и сениори

Пример добре праксе и бриге о рањивим групама у Србији јесте и волонтерски сервис при београдској општини Звездара. Овај сервис је један од добрих начина да се старији укључе у волонтирање или да користе те услуге. Услуге се пружају у кућама, у просторијама волонтерског сервиса или на појединим местима на овој општини, а циљ је побољшање квалитета свакодневног живота грађана свих генерација. Сервис обједињује четири програма: Програм теренских посета, Програм инфо пулта, Програм клуба за родитеље и Програм саветовалишта за старија лица. Право на услуге имају старије особе или лица са инвалидитетом без породичног старања, затим породице са децом ометеном у развоју или са децом са проблемима у понашању, који живе на овој општини.

примене плана. У извештају се на више места помињу и добри примери и резултати Србије. На конференцији је усвојена и политичка декларација у којој се као важни циљеви истичу акције за унапређење положаја старијих и потврђује квалитет међународних докумената о старењу са којима је усаглашена и наша Национална стратегија о старењу 2006–2015. године – објашњава др Лидија Козарчанин.

У министарском делу конференције први пут је излагао и један представник Владе Србије – Бранкица Јанковић, државни секретар у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике. Тај део конференције био је везан за партиципацију старијих, антидискриминацију и социјално укључивање. Извештај наше делегације интегрисан је у извештај свих европских земаља.

– Од доношења Мадридског интернационалног плана акције о старењу, који је усвојен 2002, Србија је урадила доста на питању старости и старења. Резултати које је наша земља постигла саопштени су на конференцији где су истакнута основна постигнућа на плану прилагођавања нашег друштва последицама старења. Ти резултати су поменути и у интегралном извештају европских земаља са конференције. Ми имамо проблема, али их имају и све друге државе, а међународна криза је, нажалост, успорила имплементацију МИПАА у свим земљама – оцењује др Лидија Козарчанин. **Јелена Оцић**

КОНКУРС ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА ЗА РАЗВОЈ СОЦИЈАЛНОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА

Идеја за боље сутра

У оквиру акције за подстицај социјално угрожених категорија становништва, појединаца и привредних субјеката, УниКредит фондација, УниКредит банка и Фондација Ана и Владе Дивац расписали су конкурс за доделу бесповратних финансијских средстава. Конкурс је отворен од 7. новембра до 14. децембра, а могу да се пријаве социјална предузећа, мале задруге, предузећа која запошљавају маргинализоване и социјално угрожене групе и појединце, као и породице и појединци који желе да започну или прошире сопствени бизнис, тачније сви они чије идеје промовишу Србију. Пројекат се зове „Идеја за боље сутра“, а бесповратна средства износе 56.000 евра.

Пројекат, који су подржали Агенција за страна улагања Србије (СИЕПА) и Туристичка организација Србије, организован је у неколико фаза и трајаће десет месеци. У првој фази, од 7. новембра до 14. децембра, заинтересовани могу да пријаве идеје за производу или услуге за које сматрају да на најбољи начин могу да представљају Србију и тако помогну побољшању њеног имиџа, али и да истовремено унапреде извозни потенцијал.

После истека рока за пријављивање, комисија ће изабрати 20 најбољих идеја из категорије предузећа и појединаца и породица са којима ће, током друге фазе, радити стручњаци на развоју бизнис плана. По-

том ће комисија на основу иновативности предложених идеја и одрживости пројекта одабрати најбоље.

Предвиђено је да у оквиру пројекта „Идеја за боље сутра“ предузећима буде додељено два пута по 15.000 евра, док ће четири породице или појединца добити по 5.000 евра. У процес избора биће укључени и запослени из УниКредит банке, на основу чијег гласања ће бити додато 6.000 евра за најбоље бизнис планове. Наглашено је да подносиоци пријаве могу да поднесу само један захтев за доделу бесповратних средстава, и то само за једну пословну активност.

Љ. Миленковић

Прокупље: помоћ за незапослене породиље

Скупштина општине Прокупље прихватила је предлог да се незапосленим породиљама из те општине убудуће исплаћује 20.000 динара месечно све док новорођенче не наврши годину дана. Такође, и запосленим мајкама у Прокупљу док су на породилском одсуству

дотираће се накнада до пуног износа плате. Тај предлог прослеђен је Служби за привреду и финансије општине Прокупље, која ће утврдити колико је новца потребно за исплату надокнада, да ли је то изводљиво из буџетских средстава, и на који начин ће се ова помоћ остваривати.

У прокупачком породилишту, једином за око 120.000 становника у четири општине Топличког округа – Куршумлији, Блацу, Прокупљу и Житорађи, прошле године рођено је 650 беба, што је три пута мање у односу на период од пре две деценије када се овде годишње рађало око 2.000 беба. Ове године тај број ће бити и мањи јер се у прокупачком породилишту до октобра родило 50 беба мање него лане.

Проглашени најбољи металци Србије

У производним погонима фабрике „Застава камиони“ у Крагујевцу одржано је 39. радно-производно такмичење металаца Србије. Такмичење је, уз помоћ Скупштине града Крагујевца, организовао Самостални синдикат фабрике „Застава камиони“.

Надметање металаца окупило је скоро осамдесет учесника из дванаест градова Србије, као и дванаест ученика техничких школа металске струке. Такмичари су изабрани из редова најбољих радника у својим предузећима, а знање и вештину показали су у теоријском и практичном делу.

Најуспешнијим учесницима 39. такмичења металаца Србије на свечаном пријему уручене су награде и дипломе. Награђена су по три првопласирана учесника у свакој од девет дисциплина. Укупни победник са највећим бројем бодова био је Љубомир Игњатовић, дугогодишњи радник „Прве петолетке“ из Трстеника, који је више пута освајао признања на такмичењима металаца. Међу десетинама мушкараца на овом такмичењу нашла се и једна дама, Милоранка Антић, која већ три деценије ради у фабрици каблова „Елмос“ из Јагодине.

Лазаревац: четврти Фестивал српских вина

У Лазаревцу је 10. новембра одржан четврти по реду Фестивал српских вина. На фестивалу је, под слоганом „Време је за вино, пијмо домаће“, своје производе изложило 48 наших винара. Фестивал је отворио Александар Антић, председник Скупштине града Београда, који је истакао да винарство и виноградарство представљају велики потенцијал у Србији. Данас се у нашој земљи производи три пута мање вина него пре педесет година што је, по речима Антића, звоно за аларм, па треба помоћи људима који хоће да засаде винограде, јер је овде могуће произвести висококвалитетна вина.

Отварању фестивала присуствовао је и Тошија Цунозаки, амбасадор Јапана у Србији, који је рекао је да му се вина из нашег поднебља изузетно допадају и да сматра да би она по квалитету била веома добро прихваћена у Јапану.

Хуманитарна помоћ за народне кухиње на Косову и Метохији

Након предлога његовог преосвештенства епископа Теодосија из Епархије рашко-призренске и косовско-метохијске да се помогне народним кухињама јужно од Ибра на Косову и Метохији, Влада Војводине је крајем октобра упутила 18 тона прехрамбено-санитарних артикала.

По речима Ђорђа Јовановића, координатора Епархије, ова количина намирница биће довољна да се у шест народних кухиња на Косову и Метохији до краја године обезбеди једини топли оброк за 2.000 социјално најугроженијих људи из енклава, и тако помогне њихово преживљавање и опстанак.

Бојан Пајтић, председник Владе Војводине, истакао је том приликом да ће Дирекција за робне резерве Војводине и убудуће упућивати помоћ људима на Косову где међу угроженима има и доста старије популације.

Сајам вода 2012

У београдском Белекспоцентру од 6. до 8. новембра одржан је Сајам вода 2012, који је окупио представнике научних институција, пројектантских фирми, водопривредних и јавно-комуналних предузећа, локалних самоуправа, министарстава, као и финансијских институција које кроз донације и зајмове инвестирају у водопривреду.

Сајам је одржан у организацији Удружења за технологију воде и санитарно инжењерство и компаније Белекспо, а под покровитељством ресорних министарстава, Привредне коморе Србије и Немачког удружења за гас и воду. Сајам вода 2012 пропраћен је и међународним научно-стручним скупом „Управљање водама, техничка регулатива у области снабдевања водом и каналисања“.

Ниже основице од новембра

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање подсећа грађане који сами плаћају допринос за пензије да од уплате за новембар важе нове основице осигурања које су за један одсто ниже од досадашњих (због усклађивања са кретањем зарада у претходном кварталу). Грађани могу да се одреде за једну од 13 основица осигурања, независно од стручне спреме коју имају. По Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање, најнижа основица износи 35 одсто просечне републичке зараде из претходног тромесечја, што је 20.022 динара, а највиша пет просечних плата, односно 286.035 динара. Допринос за пензијско-инвалидско осигурање је 22 одсто, што значи да ће се месечни издатак кретати у распону од 4.404,84 до 62.927,70 динара. Ови износи примењиваће се за уплате за новембар и децембар 2012. и јануар 2013. године.

Исплата пензија

Исплата првог дела октобарских примања пензионерима из категорије запослених због празника је почела 9. новембра.

Пензионери самосталних делатности примили су октобарске пензије 3. новембра.

Бившим пољопривредницима први део припадности за октобар исплаћен је 6. новембра, када су и војни пензионери примили целе октобарске пензије.

Златни индекс за некадашње студенте

Студенти који су Медицински факултет у Београду уписали 1962. године обележили су 3. новембра педесет година од уписа на студије. Јубиларне, златне индексе добило је четрдесетак лекара од укупно 650 бруцоша школске 1962/1963. године, које им је у амфитеатру Института за патологију Медицинског факултета уручила професор Радмила Симић.

– Међу нама је био и већи број студената из несврстаних земаља који су били стипендисти наше владе. Тада је ректор Универзитета у Београду био Божидар Ђорђевић, а декан нашег факултета Воја Даниловић – подсетила је професор Радојка Коцијанчић, студент „златне“ генерације.

Генерација школске 1962/1963. године дала је више професора, доцента, аутора књига, успешних лекара специјалиста.

Сврљиг: субвенције за сточну храну

Овогодишња суша у сврљишком крају преполовила је род кукуруза, детелине, сена и сви су изгледи да ће се смањити и сточни фонд. У оборима и стајама овог краја сточари гаје око 2.100 грла крупне стоке и 9.000 оваца, те је Фонд за развој пољопривреде регистрованим пољопривредним газдинствима у овој средини која гаје приплодна грла говеда, оваца и коза дао субвенције за сточну храну. Субвенције износе три хиљаде динара по женском приплодном грлу говеда старијем од 18 месеци, и триста динара по женском приплодном грлу оваца старијем од годину дана, и то за газдинства која гаје десет и више оваца. Даје се и триста динара по приплодној кози старијој од 12 месеци за одгајиваче са десет и више коза.

Нишка млекара је такође присутна на овом подручју и својим средствима учествује у кредитирању сточара и повећању сточног фонда.

Зајечар: Дани Зорана Радмиловића

Ових дана Зајечар је домаћин учесницима XXI фестивала „Дани Зорана Радмиловића“. Фестивал је почео у петак, 9. новембра (наступао „Плус театар“ из Лазаревца), а свечано је отворен 10. новембра уз поздравну реч Бошка Ничића, градоначелника Зајечара, и беседу Радослава Зеленовића, директора Југословенске кинотеке.

Прве фестивалске вечери наступили су домаћини – Позориште Тимочке крајине „Зоран Радмиловић“, а потом су се ређала позоришта из Крагујевца (Књажевско-српски театар „Јоаким Вујић“), Земунa (Театар „Мадленијанум“), из Вировитице (Градски театар) и Београда („Звездара театар“ и „Атеље 212“ – две представе). Последње вечери, 17. новембра, на фестивалу ће поново наступити домаћини, чланови зајечарског позоришта „Зоран Радмиловић“.

На завршној беседи говориће Милан – Лане Гуговић, селектор овогодишњег фестивала. Након доделе награда, Фестивал ће затворити министар културе и информисања Републике Србије, Братислав Петковић.

ПОКРЕНУТ ПРОЈЕКАТ ЗА ЖЕНСКО ПРЕДУЗЕТНИШТВО

Да жене воде бизнис

Ових дана у Београду је промовисан регионални пројекат „Женско предузетништво – мотор за стварања радних места у југоисточној Европи“ који би требало да допринесе повећању целокупне области предузетништва, инвестиција и економског развоја. Пројекат финансира влада Краљевине Шведске, а у њега су, поред Србије, укључене и Хрватска, Босна и Херцеговина, Албанија, Македонија, Турска, Црна Гора и Молдавија.

Драгана Ђурица, представница Савета за регионалну сарадњу, некадашњег Пакта за стабилност југоисточне Европе, каже да је женско предузетништво један од најзначајнијих потенцијала који није довољно искоришћен. Поред тога, каже она, неопходна је родна равноправност и по упослености, али и по зарадама.

– Тренд раста броја жена предузетница у региону је за сваку похвалу и драго ми је што се овде жене не појављују само у традиционално женски схваћеним индустријама, као што су текстил, трговина и рукотворине, него су врло успешне и у „мушким“ пословима попут инжењерства или електронике – наводи Ђурица, уз опаску да и поред тога постоји велики јаз између успеха жена предузетница и њихових правих способности.

– Већина има мала предузећа која се суочавају са тешкоћама приступа финансијама, знању и контактима, као и већим словним удружењима, што им умањује избор у пословању. Стога је изузетно значајно умрежавање жена, њихова међусобна сарадња и размена знања – каже Драгана Ђурица.

Образлажући зашто је његова влада одлучила да се укључи у

финансирање овог четворогодишњег регионалног пројекта, саветник Одељења за сарадњу и развој Министарства спољних послова Краљевине Шведске Торни Свенунсон каже да развијање предузетничких способности жена у његовој земљи није само питање равноправности, већ и економског потенцијала.

– Шведска је достигла висок степен родне равноправности и укључивања жена у тржиште рада. Током последње деценије наша влада је промовисала веће учешће жена и средства из буџета су усмеравана и инвестирани у женско предузетништво. Сада жене у Шведској чине једну четвртину предузетника, повећан је проценат послова које воде, нето промет тих компанија повећан је за 38, ниво плата за 44 одсто, док се број запослених повећао за 22 процента – наводи Свенунсон.

Према мишљењу Катарине Обрадовић Јовановић, представнице Министарства финансија и привреде, жене у Србији су из нужде ушле у предузетништво.

– Женско предузетништво у овом тренутку, уз изузетке, чине најмањи и најрањивији привредни субјекти који послују на локалном тржишту. У наредном периоду им треба посветити већу пажњу јер део тих предузећа може да расте и обезбеди веће учешће у резултатима свеукупне привреде – каже Катарина Обрадовић Јовановић.

Представљањем пројекта о женском предузетништву као мотору развоја и економског потенцијала у југоисточној Европи присуствовале су бројне предузетнице из Србије, које су истакле неопходност стварања развојне банке као подршке њиховом бизнису.

Љ. Миленковић

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: РАДМИЛА МИЛИВОЈЕВИЋ, ПРИВРЕДНА КОМОРА СРБИЈЕ

Потребна подршка државе

Подизање свести о важности женског предузетништва веома је значајно, јер то подразумева укључивање креатора привредне политике, односно представника извршне и законодавне власти, невладиних организација, образовних институција, комора, асоцијација женског предузетништва.

То није само питање родне равноправности, већ пре свега економско питање, будући да у југоисточној Европи има много жена које су остале без посла и постале прве жртве транзиције. Због тога је и настао пројекат о женском предузетништву за удруживања жена овог дела Европе, каже Радмила Миливојевић, специјална саветница председника Привредне коморе Србије.

– Тај пројекат представља наду за многе жене јер је женско предузетништво извор самозапошљавања и запошљавања. Пројекат треба да подигне свест о томе, да се створи критична маса повезаности свих актера, што би на крају резултирало националном платформом за женско предузетништво – истиче Радмила Миливојевић.

Да би женско предузетништво постало генератор отварања нових радних места потребно је направити оквир за његово финансирање.

– Зато се наш први захтев односи на оснивање гаранцијског фонда, да би жене имале приступ комерцијалним изворима финансирања. То подразумева усвајање закона о микрокредитним институцијама – каже Миливојевићева, и напомиње

да је посебно важан развој женског предузетништва у руралним срединама, да би становништво остало на селу и бавило се производњом хране.

– Те женске кооперативе су пример опстанка женске популације на селу и извори запошљавања. Неко прави џемове, органску храну и тако формира ланац, јер на другој страни неко треба да направи тегле, запушаче, етикете, а задруга треба да обезбеди пласман. Трећи стуб су родносензитивне мере, што значи да пореска политика мора да има димензију родне сензитивности како жена, власница предузећа, не би морала да затвори радњу за време трудничког и породилског боловања, а да истовремено плаћа порез на фирму. Ако је приоритет земље повећање броја становника, онда мора да постоји одређена помоћ и подршка државе, а жене предузетнице морају бити обухваћене радним законодавством, реформом здравственог, пензијског и пореског система – закључује Радмила Миливојевић, саветница у ПКС.

Љ. Миленковић

Поносни на успехе својих чланова

Бели штап има три основне функције – продужена је рука слепој особи која може помоћу њега да открије и препозна препреке, упозорење је за остале учеснике у саобраћају да се међу њима налази лице које не види и да на њега обратe посебну пажњу, и на крају, ударање штапа о подлогу производи звук који слепој особи помаже да одреди удаљеност до неке препреке или баријере.

Осим оваквих информација, на свечаном обележавању 15. октобра – Светског дана белог штапа, у просторијама Савеза слепих Војводине у Новом Саду, од Владимира Панина, председника, Анђелке Ружин, секретара ове организације, и Милана Тодосијевића, председника Градске организације слепих Нови Сад, могло се чути доста и о недаћама слепих особа у нашем окружењу. По њиховим речима, звучни семафори и бели штап, заједно са осталим помагалима, данас представљају доста добру компензацију слепим особама, али проблеми њиховог самосталног кретања су ипак све сложенији, како због великог повећања саобраћаја, тако и због непри-

кладних грађевинских решења која отежавају кретање слепих и осталих особа са инвалидитетом. Посебан проблем причињавају им непрописно паркирана возила, отворени а незаштићени шахтови, привремене препреке као што су рекламни панои, скеле, фрижидери на тротоарима и слично, постављени, наравно, без намере да се нашкоди слабовидим особама.

Владимир Панин и Анђелка Ружин упознали су госте и са успесима Савеза у информативној и библиотечкој делатности (имају пет часописа и 15.000

библиотечких јединица), затим и у области социјалне заштите и пружању помоћи свим слепим особама приликом остваривања права код државних органа и осталих институција и јавних предузећа. Поносни су и на врхунске резултате које су нанизали њихови чланови спортисти у домаћим и међународним такмичењима. Имају представника који је освојио сребрну медаљу у куглању на светском првенству, освајали су у овом спорту и трећа и четврта места на Европском првенству слепих, два члана су у шахов-

ској репрезентацији Србије, а добре резултате постигли су и у пливању и атлетици. На основу остварених врхунских спортских резултата у ранијем периоду – углавном у голбалу, девет њихових чланова су корисници националне пензије.

Слепа лица у Савезу, а уз његову подршку и на другим местима, остварују и своје образовне и културне потребе и садржаје.

Савез запошљава и три слепа и слабовида лица у свом Салону за негу тела, а оснивач салона Божидар Дојкић, члан Управног одбора Савеза и виши физиотерапеут, каже да ће се он трансформисати у амбуланту за физикалну медицину и рехабилитацију јер поседује сву потребну опрему. С друге стране, то је и област у којој слепи могу да дају изузетно велики допринос.

На крају скупа руководство Савеза је изразило велику захвалност свим људима добре воље који помажу слепима у свим приликама, а нарочито при кретању улицом, као и очекивање да ће суграђани мислити на њих током свих 365 дана у години.

Мирослав Мектеровић

СОЛИДАРНОСТ СА ОСОБАМА СА ЦЕРЕБРАЛНОМ И ДЕЧЈОМ ПАРАЛИЗОМ

Ништа о нама без нас

И ове године, од 24. до 31. октобра, традиционално је одржана Недеља солидарности са особама оболелим од церебралне и дечје парализе. Манифестација је одржана под слоганом „Ништа о нама без нас“, а циљ обележавања био је побољшање квалитета живота особа са инвалидитетом, са освртом на проблеме особа са ЦДП.

И Савез за церебралну и дечју парализу Србије организовао је разноврсне програме и манифестације у циљу социјалне укључености особа са ЦДП у заједницу.

Централна манифестација одржана је у Новом Саду, у организацији ШОСО „Милан

Петровић“ и удружења грађана „Сунце“. Манифестацији су присуствовали представници организација чланица Савеза за ЦДП Србије, као и бројни гости из Новог Сада.

Проф. др Весна Копитовић, покрајинска секретарка за здравство, социјалну политику и демографију, изразила је наду да ће овај скуп донети нове идеје које ће струка моћи да оствари.

– Особе са последицама церебралне и дечје парализе, без обзира на степен оштећења, имају исте потребе за љубављу, активност, учењем и радом као и други људи – нагласила је др Копитовић.

У оквиру манифестације одржан је округли сто на тему „Стандарди за пружање услуга у области социјалне заштите“ и трибина „Не дозволи да ти колица буду препрека за снове“, на којима су излагали дефектолози, правници и други стручњаци.

Савез за церебралну и дечју парализу Србије окупља више од 3.800 особа са инвалидитетом. Имајући у виду стандарде Европске уније, Савез улаже напоре да се створе услови за равноправно учешће ОСИ кроз инклузивно образовање, запошљавање, социјалну политику, односно кроз стварање система подршке и услуга приступачног за све. **Д. Корач**

ПРОЈЕКАТ УСЛУГЕ КУЋНЕ НЕГЕ У НОВОМ САДУ

Бесплатна помоћ у кући

Пројекат „Услуге кућне неге у Новом Саду“, који Градска управа за дечју и социјалну заштиту, у партнерству са Новосадским хуманитарним центром и Центром за социјални рад, остварује од јануара ове године, недавно је представљен у Културном центру Новог Сада. За реализацију пројекта, који ће трајати до 17. фебруара 2013, издвојено је око 107.000 евра, од којих је 90 одсто обезбедила Европска унија. О пројекту су говориле Ковиљка Печеница, заменица начелника Градске управе за дечју и социјалну заштиту, Вера Гркавац, менаџер пројекта, и Данијела Кораћ Мандић из Новосадског хуманитарног центра, а циљ је да се пронађе извор финансирања за његов наставак.

У оквиру пројекта тим од десет неговатељица пружа бесплатне услуге кућне неге и помоћи особама којима је потребна подршка у свакодневном животу: старијим лицима, особама са инвалидитетом, избеглим и расељеним лицима и социјално угроженом становништву. Циљ ових активности је унапређење капацитета за самосталан живот најугроженијих група становништва, што ће допринети решавању егзистенцијалних проблема социјално угрожених грађана.

Услуге се пружају у Новом Саду и приградским насељима – Будисави, Буковцу, Футогу, Ветернику, Лединцима, Петроварадину, Каћу и Сремској Каменици, а обухватају: помоћ у

одржавању личне хигијене и хигијене домаћинства, помоћ у кретању, у припреми хране и при храњењу, послове ван куће, савето-

имају тешко покретне и социјално угрожене особе које живе саме, без помоћи породице и других лица.

вање, посредовање и психосоцијалну подршку и помоћ. До сада је било обухваћено 114 грађана, од којих су 79 и даље корисници.

Тим за тријажу посећује све потенцијалне кориснике да би се процениле потребе и одредила врста и обим услуга. Приоритет

Заинтересовани за услуге кућне неге могу се обратити на бројеве телефона 021/421-166 (Центар за социјални рад), 420-299 (Градска управа за социјалну и дечју заштиту) и 423-024 (Новосадски хуманитарни центар).
Д. Кораћ

У ОКВИРУ ГЕРОНТОЛОШКОГ ЦЕНТРА У СУБОТИЦИ

Регионални центар за рехабилитацију оболелих од можданог удара

У склопу ИПА програма прекограничне сарадње Хрватска – Србија, односно Геронтолошког центра из Суботице и Дома умировљеника из Осијека као партнерске установе, у наредних 12 месеци у Суботици ће се реализовати пројекат под називом „Регионални центар за едукацију, превенцију обољења и физикалну рехабилитацију пацијената оболелих од цереброваскуларног инсульта (можданог удара) и мултипле склерозе“. Директори поменутих уснова, др Ненад Иванишевић и Драго Лончаревић, потписали су уговор о реализацији овог пројекта чија укупна вредност износи око 100.000 евра.

Пројекат предвиђа спровођење регионалног истраживања које би се бавило утврђивањем узрока и последица мултипле склерозе и можданог удара, као и формирање Регионалног рехабилитационог центра као организационе јединице Геронтолошког центра, и његово адекватно опремање за физикалну рехабилитацију оболелих. Предвиђена је и обука стручног медицинског особља за рад у оквиру овог центра, а у припреми је и приручник који ће садржати упутства за вођење здравог живота ради превенције можданог удара.

Циљна група овог пројекта су особе оболеле од мултипле склерозе и можданог удара, посебно старије, затим лица са инвалидитетом, али и породице оболелих и медицинско и остало стручно особље које је ангажовано на њиховој нези.
М. Мектеровић

Завршена обука у ткачкој радионици

У Градској организацији инвалида рада Шабац, у ткачкој радионици „Стари занати“, крајем октобра завршен је шестомесечни пројекат остварен преко Националне службе за запошљавање. Пројекат је реализован у оквиру јавних радова, а ангажовано је шест особа са инвалидитетом, шест жена које су обучене за вештине ткања, веза, израде чипке. Након завршене обуке добиле су сертификате, а током трајања пројекта израдиле су предмете за КУД „Абрашевић“ Шабац. У пријатном клубу „Абрашевић“ 31. октобра ткале су предале израђене предмета (чарапе, појасеве, женске блузе и мушке кошуље), ткане и вежене.

Заменик председника Управног одбора КУД „Абрашевић“, Драган Миловановић, захвалио је на дару вреднујући ове производе не финансијски већ као израз љубави и подршке у очувању традиције и културног наслеђа, пошто је, како је рекао, КУД „Абрашевић“ бренд Шапца и институција која младе учи правим вредностима.

Чланица Већа Градске управе Јасминка Ристивојевић подржала је овакву акцију као добар пример сарадње два удружења и обећала да ће локална самоуправа и даље помагати активности Градске организације инвалида рада – ткачке радионице, а пред-

седница ГОИР, Мирослава Савковић, обећала је да ће осмислити следећи пројекат да би што већи број особа са инвалидитетом добио прилику да се обучи за ткање, економски оснажи и ради, па макар то трајало шест месеци. **М. Савковић**

ГОДИШЊИЦА УДРУЖЕЊА РМВИ ОПШТИНЕ СВРЉИГ

Задовољни успешним радом

Свечаном седницом Скупштине, Удружење РМВИ општине Сврљиг 25. октобра ове године обележило је 93. годишњицу оснивања првог удружења ратних војних инвалида у Србији. Окупљенима се обратио Сениша

Удружење РМВИ општине Сврљиг има 200 чланова и успешно сарађује са сродним удружењима у Србији. Оно је и једно од најактивнијих у Србији о чему сведоче многе активности на здравственом, спортском и рекреативном пољу. Чланови Удружења, у сарадњи са општином Сврљиг, обили су најстарије ратне војне инвалиде и уручили им пакете са намирницама и средствима за хигијену. У сарадњи са Дирекцијом за изградњу Сврљига обележена су паркинг места за РМВИ испред свих јавних зграда, а биће означена и саобраћајном сигнализацијом. Удружење користи канцеларију у згради општине и понедељком и чет-

Најстарији ратни војни инвалид

У селу Нишевац, општина Сврљиг, живи Божидар Милијић (99), најстарији ратни војни инвалид у Србији. Милијић, рањен као младић на Сремском фронту, има сина, унуке, праунуке и чукунуку. Делегација Удружења РМВИ општине Сврљиг често га посећује, прича с њим и уручи му пригодне поклоне. Тренутно користи бесплатни двадесетодневни одмор у Врњачкој Бањи, поклон општине.

Крстић, секретар Удружења ратних и мирнодопских војних инвалида општине Сврљиг, оценивши рад и резултате Удружења протеклих годину дана позитивно, као и укупно стање борачко-инвалидске заштите.

твртком пружа услуге својим члановима. За изузетан допринос и помоћ у раду Хранислав Алексић, председник Удружења, заслужним појединцима и колективима уручио је захвалнице. **С. Ђорђевић**

In memoriam:

Слободан Несторовић
1941–2012.

Слободан Несторовић, наш стални сарадник који нас је годинама обавештавао о збивањима са југа Србије, преминуо је 27. октобра, а сахрањен је 30. 10. 2012. у Нишу.

Иако по вокацији спортски новинар (био је стално запослен у нишким „Народним новинама“, али је извештавао и за часописе широм некадашње СФРЈ), имао је дара да препозна теме које су занимљиве за читаоце нашег листа. Професионалац пре свега, увек је поштовао рокове и трудио се да буде актуелан, богатећи својим прилозима садржај „Глас осигураника“.

Било је задовољство сарађивати са Нестором, на чије смо поуздане информације увек могли да рачунамо. Недостајаће нам његов ведар дух, шале и оптимизам којима нас је засипао.

Г.О.

Ситни колачи

Бајадера

Састојци: 16 кашика воде, 600 гр шећера, 250 гр маргарина, 300 гр млевеног плазма кекса, 250 гр млевених ораха, 150 гр чоколаде, мало уља.

Начин припреме: у шерпу ставити воду, додати шећер. Пустити да проври, па додати маргарин. Кад се маргарин истопи, додати млевену плазму и орахе, уз стално мешање.

Кад се то лепо сједини, поделити на два дела и у један део додати 50 гр истопљене чоколаде. Плех или тацну намазати уљем, као и руке (најбоље се уради рукама). Најпре сипати тамни део и равномерно га распоредити, па на то ставити равномерно светли део. Кад се бајадера охлади, прелити је остатком чоколаде истопљене на мало уља.

Напомена: све ово треба радити брзо док је маса топла, јер се брзо стеже.

Куглице од корнфлекса

Састојци: 200 гр чоколаде, 250 гр маргарина, 8 кашика меда, 100 гр шећера, 200 гр млевених ораха, мала кутија корнфлекса.

Начин припреме: у шерпу ставити маргарин, чоколаду, мед и шећер. Мешати док се

не истопи и сједини. Затим додати орахе и корнфлекс и све измешати. Кад се мало прохлади, правити куглице. Куглице се могу стављати на тацну или на колутове од обланде.

Кошнице

Састојци: калуп за кошнице, 3 јајета, 300 гр шећера у праху, 3 кашике кристал шећера, шећер за калуп, 300 гр млевених ораха, кашика брашна, кашика млека, 4 штангле чоколаде.

Начин припреме: умутити шам од два беланцета, додати шећер у праху и орахе и све сјединити. Тиме обложити ивице калупа

који се претходно замоче у воду и кристал шећер.

Фил: на тиху ватру ставити умућена два жуманцета и једно јаје са три кашике шећера, додати кашику брашна, млека, чоколаду. Кад се фил прохлади, додати умућени маргарин и тиме филовати већ обложену кошницу. Нафиловану истрести из калупа. Оставити да се суши.

Колач са урмом

Састојци: 4 јајета, 150 гр шећера, 2 ванил шећера, 100 гр млевених ораха, 100 гр сувог грожђа, неколико урми, 4 суве смокве, 50 гр чоколаде, 150 гр брашна, 50 гр путера, мало прашка за пециво, кашика презли.

Начин припреме: умутити путер, додати јаја са шећером и ванил шећером. Урме и смокве исећи ситно и додати, као и исецкану чоколаду. Додати и све остале састојке. Пећи у ребрастом калупу, у који се претходно стави папир за печење, на 180°C око 40 минута. Колач исећи када се охлади.

Конго штангле

Састојци: 6 јаја, 12 кашика шећера, 200 гр млевених ораха, 100 гр чоколаде, 1 дл јаче црне кафе, 250 гр маргарина.

Начин припреме: умутити беланца са 6 кашика шећера, додати млевене орахе. Пећи у рерни загрејаној на 180 степени, у

плеху од рерне око 20 минута. Печену кору поделити по дужини на три дела.

Фил: умутити 6 жуманаца са 6 кашика шећера. Ставити на средњу температуру и додати отопљену чоколаду уз стално мешање. Посебно скувати јаку црну кафу и полако, уз мешање, додати маси од жуманаца. Кувати десетак минута на нижој температури док се не згусне. Кад се прохлади, додати умућен маргарин. Филовати коре и слагати једну на другу.

Шапице

Састојци: 200 гр масти, 2 јајета, 200 гр шећера, 500 гр брашна, 100 гр млевених ораха, прашак за пециво, шећер у праху и ванил шећер.

Начин припреме: умутити пенасто маст, па додати јаја и шећер. Додати брашно и млевене орахе, прашак за пециво. Даље месити рукама. Модле за шапице намазати брашном и мало више од пола модле пунити масом. Пећи у рерни загрејаној на 200°C око 15 минута.

Печене шапице истрести из модле и уваљати у прах шећер помешан са ванил шећером.

Напомена: шапице се могу правити и са маргарином, али су најјуксније са машћу. Такође се уместо ораха може додати кокос, лешник, кикирики...

Сникерс куглице

Састојци: 2 јајета, 200 гр шећера, 50 гр маргарина, 3 штангле чоколаде, 300 гр печеног неслааног кикирикија.

Начин припреме: умутити јаја са шећером. Уз непрекидно мешање ставити на тиху ватру, додати маргарин и чоколаду. Кад се све сједини, додати крупније млевени кикирики. Пустити масу да се скоро охлади. Правити куглице. Куглице се могу уваљати и у ситно млевени кикирики.

Припремила: Софија Доминиковић

РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ:

Word 2010

Info (информације о документу)

Опцију **Info** користимо за добијање информација о документу у коме се налазимо. Када клинемо на дугме:

а) **Convert** – можемо да конвертујемо фајл, сачуван у најновијој верзији Word-а, у неку од претходних верзија;

б) **Permissions** – постављамо шифру за

улазак у одређени документ, бирамо начин заштите документа, које промене у документу су дозвољене и коме је дозвољено да врши промене;

ц) **Prepare for Sharing** – овом опцијом омогућавамо приступ документу и са других рачунара у мрежи (делимо га са корисницима других рачунара);

д) **Versions** – можемо да отворимо или обришемо жељене AutoSave верзије једног документа.

Recent (избор раније снимљених докумената)

Користимо је за приказ докумената коришћених у скоријем временском периоду. Можемо сами да подесимо колико докумената коришћених у скоријем временском периоду ће се приказати у **Recent** листи.

New (креирање новог документа)

Користимо је за креирање новог текста или доступних Office шаблона. Када желимо да отворимо, нови поступак је:

1. клинемо на опцију **File**;
2. изаберемо опцију **New**;
3. уколико желимо да креирамо нови празан документ, клинемо на дугме **Create** испод **Blank document**;
4. на екрану ће се појавити празан документ у који уносимо податке.

Напомена: Уколико желимо, можемо да

изаберемо неки од расположивих шаблона и они ће се приказати на екрану спремни за унос података.

Print (штампање докумената)

Ову опцију користимо за штампање изабраног документа, као и за подешавања штампе и штампача. Поступак је:

1. клинемо на опцију **File**;
2. изаберемо опцију **Print**;
3. у пољу поред опције **Copies** упишемо или подесимо број копија које желимо да штампамо;

4. у пољу испод наслова **Printer** бирамо штампач (уколико их имамо више) на коме желимо да штампамо;

5. испод наслова **Settings** подешавамо:

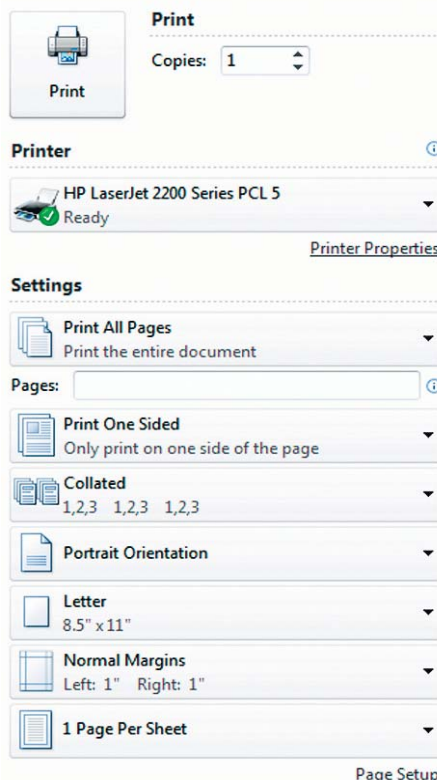
а) начин штампања:
– **Print All Pages** – уколико желимо да одштампамо цео текст;

– **Print Selection** – уколико желимо да одштампамо само маркирани део текста;

– **Print Current Page** – уколико желимо да одштампамо текућу страницу (прво мишем клинемо на њу);

– **Print Custom Range** – уколико клинемо на ову опцију, рачунар нас пошаље на поље **Pages**, у које упишемо од које до које странице желимо да штампамо;

б) како желимо да слажемо штампане странице, уколико штампамо текст у више примерака:

– **Collated** – сређен као једна целина (од прве до последње странице);

– **Uncollated** – несређен као једна целина (штампа све странице истог редног броја до краја текста – све прве, па све друге итд.);

ц) положај папира при штампи:

– **Portrait Orientation** – текст се чита када папир стоји „усправно“;

– **Landscape Orientation** – текст се чита када папир стоји „положено“;

д) димензије странице (када клинемо на опцију **More Paper Sizes**, можемо сами да бирамо димензије);

е) маргине – избором понуђених димензија, или сами подешавамо када клинемо на опцију **Custom Margins**;

ф) колико страница желимо да штампамо на једном папиру;

6. када све подесимо клинемо на дугме **Print**.

Save & Send (дистрибуција документа)

Опцију **Save & Send** користимо за дистрибуцију документа другим корисницима. Када клинемо на:

1. **Send Using E-mail** – можемо да пошаљемо документ сваком кориснику појединачно путем и-мејла, креирамо и-мејл који садржи линк ка жељеном документу где сви могу да раде на истој копији документа и самим тим свако може да види најновије промене у документу, додамо PDF или XPS копију документа на и-мејл да бисмо сачували форматирања у документу и слике, јер овај тип документа не може лако да се промени, или да пошаљемо документ путем интернет факса;

2. **Save to WEB** – можемо да сачувамо документ на интернету и тако ће постати доступан свим другим корисницима;

3. **Save to SharePoint** – можемо да сачувамо документ на SharePoint-у и он се коришћењем WEB претраживача приказује различитим људима у исто време; уместо прилога (attachment) шаљемо линк којим можемо да повучемо претходне верзије документа, а добијамо е-mail када се у том документу нешто промени;

4. **Publish as Blog Post** – можемо да креирамо нови блог пост користећи постојећи документ, а то је начин да објавимо постојећи садржај на WEB-у или у оквиру неке организације;

5. **Change File Type** – можемо да прилагодимо верзију постојећег документа оној верзији програма Word која се налази на нашем компјутеру;

6. **Create PDF/XPS Document** – можемо да претварамо документ у фиксни формат PDF/XPS.

Предраг Јовановић
Наставиће се

У ГОСТИМА КОД ЖЕНСКЕ ЗЕМЉОРАДНИЧКЕ ЗАДРУГЕ У УЖИЦУ

Здраво из „Здравчице”

Народну изреку да се све може кад се хоће и мора, у пракси успешно потврђује женска земљорадничка задруга „Здравчица” из Ужица. Губитак посла и транзиција принудили су ове жене да се организују. О делатностима задруге, плановима и развоју бизниса за „Глас осигураника” говори директорка Рада Јоксимовић.

Како је дошло до оснивања задруге?

– Земљорадничка задруга „Про фемине – Здравчица” основана је 2003. године на иницијативу женских не-

владиних организација, као одговор на транзиционе промене. Сматрали смо да је удруживање жена које се баве пољопривредом један од могућих модела њиховог оснаживања. Формирање задруге јавило се као економска шанса на тржишту за оне који се сврставају у малу групу произвођача.

Шта је Вас определило за задругарство и колико чланова имате?

– Задругарство је мој пословни пут, јер је све моје радно ис-

куство било везано за задруге. Љубав према задругама сада је пренета у ову женску која има 20 чланова, директорку, спољне сараднике и консултанте.

Да ли је било финансијске подршке приликом формирања задруге?

– Главна финансијска подршка била је од стране Регионалне развојне агенције „Златибор” из Ужица, која је препознала „Здравчицу” као модел женског задругарства у Златиборском округу. Од њих смо добили подршку за НАССР стандард, који је неопходан за пласман наших производа, добили смо подршку за израду дизајна и етикета

за производе, као и за ангажовање консултаната. На овоме се подршка сигурно неће завршити јер озбиљно радимо на развоју задруге, од чега ће користити имати шира друштвена заједница. Наше чланице и раније су учествовале на разним конкурсима за доделу финансијских средстава, али само је једна добила 15.000 долара за увођење грејања у пластенике.

Тада је неко очигледно схватио да вам је потребна подршка?

– Био је то пројекат „Од идеје до свог посла” преко Агро бизниса. Кључну улогу одиграла је невладина организација „Женски покрет – женска мрежа” и тако анимирала жене да учествују у том пројекту. Све

– Пласирање наших производа базира се, пре свега, на тржишту туризма у Златиборском округу. У то спада и понуда свежих и готових производа ресторанима, хотелима, као и домаћим и страним туристима. Наше тржиште биће

Име за задругу

Првобитан назив задруге „Здравчица” био је само „Земљорадничка задруга Про фемине – Ужице”. – Будући да нам је циљ производња и прерада здравих производа за тржиште, а да међу нама имамо најстарију задругарку Здравку Симић, срећно смо спојили циљеве и међусобне односе и сада се зовемо земљорадничка задруга „Про фемине – Здравчица” из Ужица – објашњава Рада Јоксимовић.

остало финансирамо из личних средстава.

Шта се све производи у „Здравчици”?

– Чланице задруге баве се искључиво сопственом производњом пољопривредних производа у пластеницима и на отвореном. Гаје разне врсте паприка, парадајза, купуса, краставаца, шаргарепе, црног лука, бораније, грашка, карфиола и кромпира. Производе и воће: јабуке, малине, шљиве, купине, јагоде, а планирана је и прерада у закупљеном производном погону задруге.

Шта ћете ту производити?

– Ове године ћемо пробно производити пекмез од шљива са шећером и без њега, компоте од шљива са коштицом и без ње, сокове од јабука, шљива, јабуке и шаргарепе, киселе краставчиће, киселу паприку, млевени парадајз и туршију. Прерада нам је била неопходна као завршна фаза у развојном плану задруге, јер може да повеже понуду и потражњу.

Имате ли сигурно тржиште за оно што производите?

и Београд, као и друга места где проценимо да је то могуће.

Колико има запослених у „Здравчици” и како се исплаћују зараде?

– У сталном радном односу само је директорка задруге. За то смо искористили подстицајна средства Националне службе за запошљавање из Ужица. До осталих средстава долазимо путем чланарине задругара и од продаје сопствених производа. Места за нове задругаре увек има, само они морају да препознају важност нашег постојања и сагледају обострани интерес. Планирамо и повећање броја запослених, али у садашњим условима је то немогуће.

Шта каже искуство – да ли је оснивање задруге било оправдано?

– Сматрамо да смо до сада оправдали оснивање задруге. Од мог доласка у задругу, јула прошле године, редефинисали смо правац њеног рада и развоја који ће бити значајан за рурални развој Златиборског округа.

Љиљана Миленковић

МЕЂУНАРОДНИ ДАН ТОЛЕРАНЦИЈЕ

Образовањем против нетрпељивости

На велики значај међусобног уважавања свет се званично подсећа сваког 16. новембра, почевши од 1995. године када је Унеско почео са обележавањем Међународног дана толеранције. Живе дискусије и дебате се на овај дан воде широм света, фокусирајући се на то како различити облици неправде, угњетавања, расизма и дискриминације имају негативан утицај на друштво.

Чланице Унеска су још те 1995. године, у тада усвојеној Декларацији о принципима толеранције, изразиле узнемиреност због пораста нетолеранције, насиља, тероризма, агресивног национализма, расизма, дискриминације и других облика понашања усмерених против различитих мањинских и угрожених група унутар друштва, као и насиља и застрашивања против појединаца. Ни данас, скоро две деценије касније, слика није много боља, ако није и гора, а сведоци смо различитих примера и форми нетрпељивости и насиља и у нашој земљи, који из дана у дан остављају без речи.

Већина проблема, сукоба и ратова настаје управо због недостатка толеранције међу људима. Како се у Декларацији поред осталог наводи, толеранци-

ја значи прихватање чињенице да људска бића, природно разноврсна по изгледу, положају, говору, понашању и вредности-ма, имају право да живе у миру

која су то права и слободе који се деле са другима, да би се они онда могли и поштовати и штитити од других. Зато се широм света на овај дан, али и током го-

и буду то што јесу. Она је вредност која чини мир могућим и доприноси да се култура рата замени културом мира.

Увек постоје разлози који стоје иза нетолеранције. Они могу бити страх или незнање, а најнефикаснији начин да се уклони нетрпељивост и успостави толеранција јесте образовање. Први корак на овом путу је научити

дине, организују различита предавања, радионице, дискусије на тему толеранције и њеног значаја за појединце, породице, заједнице и читаво друштво.

Различите активности овим поводом организују се и у нашој земљи. С обзиром на све већи пораст нетолеранције и насиља међу младима, од кључног је значаја посветити посебну

пажњу овој узрасној категорији и утицати на обликовање њихових ставова, на развој отворености, солидарности, међусобног прихватања и уважавања. Тако се за ученике основних и средњих школа организују радионице, изложбе фотографија на тему толеранције, културне и спортске манифестације које за циљ имају обogaћивање знања и подизање свести младих о важности поштовања вредности толеранције и подстицање личног доприноса превенцији насиља и афирмацији културе мира.

Једна од активности која се организује већ неколико година је „Куп толеранције“. Ова манифестација организује се у оквиру пројекта Владе АП Војводине „Афирмација мултикултурализма и толеранције у Војводини“, у сарадњи са покрајинским Савезом за школски спорт и олимпијско васпитање. „Куп толеранције“, чији је циљ повезивање и међусобно упознавање младих – припадника различитих етничких заједница Војводине, ове године је одржан у првој половини новембра у Сомбору и Сремској Митровици, где су се основци и средњошколци такмичили у различитим спортовима.

Да се овакве активности не организују само поводом 16. новембра, показује и „Међународни камп толеранције младих подунавских регија и градова“ који се у јулу месецу већ шест година заредом одржава у Бачкој Тополи, у циљу преношења универзалних порука као што су јачање толеранције и разумевања, међусобног уважавања и културног дијалога.

В. Кадиф

НОВЕМБАР – МЕСЕЦ БОРБЕ ПРОТИВ БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ

Све више младих користи психоактивне супстанце

Месец новембар је широм света посвећен борби против болести зависности. Све више људи, нарочито младих, постају корисници, а убрзо и зависници од психоактивних супстанци (ПАС), било да је реч о дувану, алкохолу, таблетама или илегалним дрогама. Ово је последица бурних социјалних промена у друштву, као и велике доступности ПАС.

Штетна употреба алкохола у свету резултира са 2,5 милиона смртних случајева сваке године, док 320.000 младих старости између

15 и 29 година умре од узрока повезаних са алкохолом. У Србији је 90 одсто млађих од 16 година пробало алкохол, више од 40 одсто њих се напило једном или више пута, док се сваки пети опија често током године.

Када је реч о дрогама, према истраживању УН, 1990. године је у свету око 180 милиона људи користило дрогу, од тога око четири милиона деце узраста од 13 до 15 година. О напретку ове „епидемије“ сведоче процене да је чак 230 милиона људи кори-

стило незакониту дрогу бар једном у 2010. години, а сва истраживања указују на то да се старосна граница помера ка све млађем узрасту. Наркотице у Србији, како се процењује, редовно користи између 70.000 и 100.000 људи, док само у Београду живи око 35.000 наркомана.

Запањује и податак да је профит од илегалне продаје наркотика у свету већи од профита светске нафтне индустрије, као и од профита аутомобилске индустрије.

В. К.

СПОРТСКИ ЖИВОТ СЕНИОРА

Снагатор у деведесетој

Једног јутра стао сам пред огледало и оно што сам угледао поразило ме је. Вишак килограма, очајна фигура, млохава кожа, нигде мишића. Права олупина.

Многи би сматрали да описани физички статус заправо није неочекиван за особу од 87 година, колико је др Чарлс Ојгстер имао у тренутку када је себе, по

– Ја сам изузетно сујетан – испричао је недавно за Би-Би-Си, потврђујући ову констатацију целокупним изгледом и држањем, у елегантном оделу са савршеном свиленом краватом и истоветном марамицом у малом џепу сакоа. – Кренуо сам у теретану да бих смршао, а за тренера ангажовао бившег мистера универзума.

Иза намере да се „доведе у ред“

доби није превише стар, само се непрекидно мења.

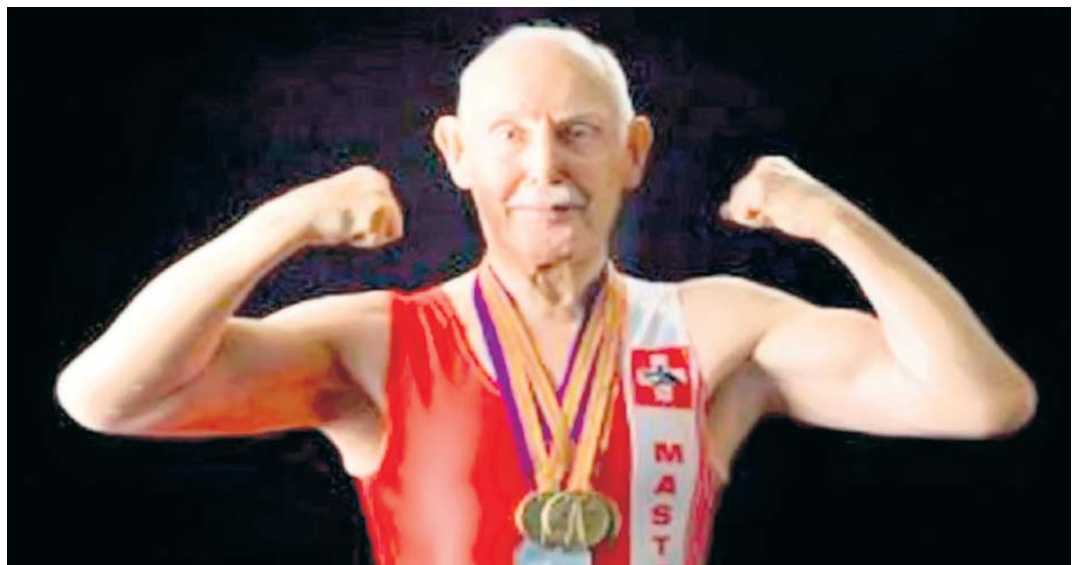
– Мења се моје тело и сада, са 93 године, мења се изглед, енергија, начин мишљења. Старење је за мене постало извор огромног задовољства и радости – објашњава Ојгстер.

Осим што је неспорно атрактивна, Ојгстеров животна прича је ипак сасвим посебна, а њего-

преко својих могућности. Али, истовремено је тачно и то да границе могу да се померају.

Др Стив Ајлиф, специјалиста основне здравствене заштите старијих из лондонског Универзитетског колеџа, саветује да треба правити разлику између вежби и физичких активности. Ово потоње подразумева много шири дијапазон и усмерено

Швајцарац
Чарлс Ојгстер,
рођен крајем
Првог светског
рата, бодро
корача ка
стотој, поносно
приказујући
мишиће као
најстарији
бодибилдер
на планети

сопственом признању, доживео као оронулог старца.

Али овај самосвесни Швајцарац, по професији стоматолог, богаташки син рођен непосредно по завршетку Првог светског врата, а одрастао и школован у Енглеској, где је провео и радни век, данас настањен у Цириху, није то никако могао да прихвати. Таштина баш не спада у врлине, али у конкретном случају имала је учинак моћног покретача.

Да није тако, Ојгстер не би успео да за само шест година од „олупине“ постане мишићави снагатор овенчан медаљама са међународних такмичења, рекордер у фитнес вежбама (трбушњаци, склекови, згибови...) и данас, у 93. години, најстарији бодибилдер на свету. Уједно и најстарији активни веслач, с том разликом што се веслањем бавио и у студентским данима.

стајао је још један неприкривен мотив. „Привући пажњу младих, секси седамдесетогодишњакиња на плажи“, дословно је рекао у поменутом интервјуу. Иза себе има успешну професионалну каријеру, два брака, а испред... ко то зна.

Будућност је увек неизвесна, ма о ком животном добуду да је реч, а Ојгстер своје године доживљава као подстицајне и узбудљиве. После пензионисања у седамдесет петој, извесно време бавио се издаваштвом, а сада се посветио промовисању и пропагирању позитивног приступа старењу. Има свој интернет сајт, често се појављује у медијима, идеалан је новинарски саговорник јер има шта да каже и покаже.

Његов лични пример је свакако најубедљивији аргумент. То се не односи искључиво на чињеницу да изгледа неколико деценија млађи него што јесте, већ на комплетну животну филозофију – да човек ни у једној

ва физичка постигнућа више гасврставају међу феномене него што могу да послуже као путоказ другима. Поготово је импресивна брзина којом је прешао пут од почетника до освајача трофеја.

За прво међународно такмичење пријавио се 2008, после само две године активног вежбања, да би се одмах пласирао у сам врх, а већ 2010. на Стренфлекс шампионату (међународном фитнес такмичењу) био је први у категорији старијих од 80 година, са најбољим резултатима икад постигнутим у тој групацији (50 склекова за 45 секунди, на пример).

У случају агилног Швајцарца неодређених година, што би био исправан опис ако би се судило по његовој појави, израз „медицинско чудо“ није претеран, тако да су и лекари суздужани у коментарима. Ни младима, а поготово старијима никад се не саветује да у вежбама иду

је на мобилност било које врсте – шетњу, рад у башти, кретање уопште. Физичке вежбе, пак, захтевају озбиљнију припрему и на њих треба прелазити поступно, у складу са својим могућностима.

Међутим, и необични рекордер др Ојгстер не заговара вежбање до изнуривања. Он сматра да је три, четири пута недељно у теретани, по 45 минута, сасвим довољно. Толики је био и његов ангажман, али упоран и континуиран. Захваљујући томе успео је да ојача мишићну масу, што је био предуслов за даље одржавања кондиције.

Стога и његова порука да тело може да се мења и „преправља“ у сваком моменту живота, а тиме да се мења и трансформише и сам живот, има универзалну употребљивост. Поука вредна да се упамти и прихвати. А више од тога је ипак тајна, само њему знана.

Д. Драгић

ЈЕДНА НЕОБИЧНА ПРИЧА О ДУГОВЕЧНОСТИ

Острво где заборављају да умру

Репортажа из „Њујорк тајмса“ и „Националне географије“ која је доживела глобалну популарност

Новински текстови о здрављу и дуговећности увек су радо читани без обзира на то што најчешће доносе по зна по који пут испричане савете и препоруке, и што у њима обично има вишка митова, а мања науке. Али ко да одоли да прочита нешто о одбрани против болести или једноставним рецептима за продужење живота.

Међутим, једна репортажа објављена прво у недељном додатку „Њујорк тајмса“, а потом, са више детаља (и фотографија) у „Националној географији“, само условно спада у поменути категорију. Она је, наиме, добро истражен и занимљиво написан текст о једном феномену – невеликом (250 квадратних километара, 10.000 становника) и од матице далеком (десет сати вожње бродом од Атине, око 50 километара од западне обале Турске) грчком острву по имену Икарија.

Главни јунак репортаже је Стаматис Мораитис, Грк који је 1943, као ратни рањеник, доспео у Америку, тамо се опоравио, запослио, оженио, добио децу и, укратко – пристојно живео.

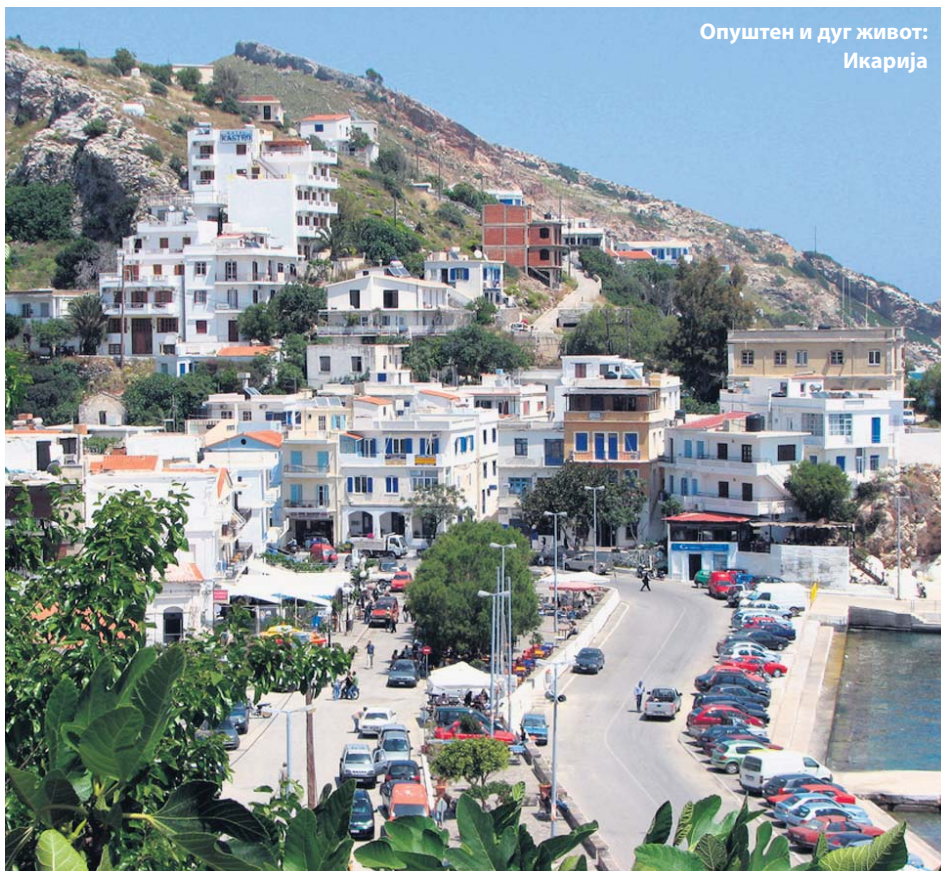
Све док једног дана 1976. није осетио да му понестаје дах. Пењање уз степенице постало му је велики напор, на послу би без снаге остајао већ око подне.

Рендгенски снимци су показали да има поодмакли рак плућа. Ту дијагнозу је потом потврдило укупно девет лекара, који су проценили да му је преостало још највише девет месеци живота.

Шокиран, као и свако у таквој ситуацији, размишљао је шта да ради. Могао је да се подвргне јаком зрачењу, хемотерапији и сличном у америчким болницама, али су му рекли да би то крај одложило само за кратко.

Консултовао се са женом, Американком која је, као и он, грчког порекла. И одлучио да се врати у родни крај, поменуто острво Икарија. Да тамо умре и да га тамо сахране. У Америци, погреб би коштао хиљаде долара, на Икарији само неколико стотина. Жени би остала главнина уштеђевине, онога што је годинама остављано на страну за пензионерске дане.

Тако су и учинили. Уселили су се у малу, бело окречену кућу на северу острва. У по-

четку, дане је проводио у болесничком кревету уз брижну негу жене. Вративши се православној вери, недељом би се некако отетурао до локалне цркве где би срео и друге људе из градића. „Умрећу срећан“, тешио је себе, у све бољем расположењу.

У кућу су почели да му долазе, и уз чашу или две домаћег вина, да воде дуге разговоре пријатељи из детињства. Прошло је неколико месеци и Мораитис је почео да примећује како му се дешава нешто чудно: из дана у дан осећао се све боље, враћала му се снага. Полако је почео да стаје на ноге и ојачао је толико да је у башти посадио мало поврћа, не верујући да ће доживети да га обере.

Обрао га је и имао довољно енергије да рашчисти мали виноград – и да попије вино исцеђено из сопственог грожђа... Да не дужимо, аутор репортаже износи да је некадашњи тежак болесник данас сасвим здрав човек, који је једноставно „заборавио да умре“. По документима има 97 година, мада тврди да је пребацио стоту.

Он је при том само један од повећег друштва деведесетогодишњака и стогодишњака са Икарије. Еликсири њихове дуговећности су већ десет година предмет студије грчких и америчких научника али, судећи према репортажи, главни је – тамошњи начин живота.

Становници Икарије устају – кад се побуде. Ретко ко носи сат, јер време није неки фактор. Ако је неко позван у госте на ручак, доћи ће око два – или око шест.

Сви обавезно по подне прилегну. После ране вечере одлазе код комшија и пријатеља, или они долазе код њих, на дуге разговоре уз домаће вино и закуску од поврћа и сира са маслиновим уљем. Или иду у локалну крчму, на дуге партије домина и разговора, опет уз вино.

Ретко одлазе у самопослугу: храна је углавном из сопствене баште и обора у близини куће. За доручак козје млеко или јогурт, хлеб од жита самлевеног на камену, кашичица домаћег меда, кафа или чај од трава са острвских планина. Живе, дакле, скромно, али сасвим опуштено, увек у друштву и добро расположени – и живе веома дуго.

– Нисам био несрећан ни у Америци, имао сам и тамо доста пријатеља са којима смо излазили викендом, возио сам шевролет, али сам увек био у журби – објаснио је Мораитис.

Кад га је аутор репортаже питао да ли је после повратка одлазио у Америку да га доктори који су му поставили тешку дијагнозу прегледају и потврде да је оздравио, одговорио је:

– Био сам, али нисам нашао ниједног, сви су умрли.

М. Бекин

ДАН „ВЕСЕЛЕ МАШИНЕ” У МАЧВИ

Казанџије у етно-конаку

По повратку у родну Мачву, Миодраг Вујић из Мачванског Метковића уредио је своје запуштено домаћинство и на простору површине једног и по хектара осмислио етно-насеље које је назвао „Мачвански конак”. Заљубљен у старине и мачванску етнологију, Вујић је сваки кутак овог јединственог амбијента средιο по свом укусу. Тако старе дрвене куће, уместо апартманског смештаја, омогућавају гостима да се врате у Мачву из времена хајдук-Станка, а у

ресторану и летњој башти пробају аутентична јела из овог краја. Вожња фијакером, јахање, пецање на рибњаку у оквиру имања, изложба етнолошких мотива на отвореном – само су неки од „допунских садржаја”.

Са пријатељима и уз подршку Туристичке организације Богатић, Вујић је организовао и прву манифестацију у свом етно-насељу – „Дан веселе машине”.

– У Метковићу се пече најбоља шљивовица у Мачви. Некада су домаћини били задовољни

и ракијом мање жестине, али сада пеку само препеченицу јачине 24 града. Комина је добра и очекујем најмање 300 литара домаће ракије – прича Вујић.

Док су казанџије чекале да „љута” потече, за децу је из дрвене цеднице цеђена свежа домаћа јабуковача, ђаци из средње школе, будући кувари, припремали су оригинална мачванска јела,

Славољуб Јакшић је демонстрирао ковачке вештине, а домаћин се похвалио пуштањем у погон музејских експоната, вршалице – дреша за пшеницу и трактора „дајц” старог шест деценија.

Манифестација је завршена проглашењем Дамњана Лончара за најбољег казанџију и дружењем уз старе мачванске песме.

Д. Грујић

СПОРТСКИ СУСРЕТИ ИНВАЛИДА РАДА СРЕМА У НОВИМ БАНОВЦИМА

Жетва медаља за Карловчане

На Спортским сусретима општинских организација инвалида рада Срема 2012, које је 19. октобра организовала ОО СИР Стара Пазова у Новим Бановцима, девет такмичара из Општинске организације Савеза инвалида рада Сремских Карловаца остварило је одличан резултат. Они су освојили вредна одличја такмичећи се у оштрој конкуренцији са колегама из Општинске организације СИР Стара Пазова, ОО СИР Сремска Митровица, ОО СИР Шид, ОО СИР Рума, МО Стари Бановци и МО Нови Бановци.

Тако је мушка екипа Карловчана освојила прво место у бацању плочица, друго место у шаху и треће место у пикаду, а

женска екипа је била прва у пикаду и друга у бацању плочица. У појединачним надметањима у пикаду Нада Першић је освојила прво место и златну медаљу, а Радмила Масникосић треће место и бронзану медаљу.

Нада Першић, председница Општинске организације СИР Сремски Карловци, истакла је да су Јосип Порчић, први човек ОО СИР Стара Пазова, и његови сарадници били одлични организатори и домаћини ове спортске приредбе, и изразила је захвалност локалној самоуправи Сремских Карловаца која је овом пригодом инвалидима рада из своје општине финансирала трошкове путовања и исхране.

М. Мектеровић

Чувари народног блага

У сали Дома културе „Стеван Мокрањац“, у Неготину, средином октобра одржана је XIII Смoтpa културно-уметничких активности и стваралаштва секција актива и клубова жена пензионера и инвалида рада Зајечарског и Борског округа. Наступило је више од 200 аматера пензионера из шест општина Тимочке крајине: Бора, Бољевца, Зајечара, Кладова, Књажевца и Неготина. У троипчасовном програму, коме је присуствовао и Рајко

Јарић, секретар Савеза пензионера Србије, смењивали су се певачи, свирачи и играчи, али и литерарни и драмски ствараоци и рецитатори, чувари изворног народног блага. Смoтру је отворио Драгољуб Ђорђевић,

потпредседник општине Неготин (СО Неготин је била покровитељ манифестације), а у уводном делу је наступила женска етно група „Крајински бисери“ из Неготина, под вођством Слободанке Јоновић. Затим су наступили домаћини, чланице Секције же-

на пензионера Неготина, којом успешно руководи Љубинка Станчуловић, идејни творац ове културне смoтpe аматера у трећем добу.

Манифестацију су свечано затвориле чланице Секције жена и КУД „Сунчана јесен“ из Књажевца. Беба Милић, координаторка рада секција клубова и актива жена пензионера Зајечарског и Борског округа, уручила је захвалнице и дипломе за учешће и успешан рад.

У сусрет XIV Смoтpe, која ће се одржати у Мајданпеку, као сећање на досадашње манифестације, Беба Милић је Љубинки Станчуловић уручила албум фотографија са жељом да се ова лепа традиција настави.

М. Славковић

ШЕСТА ШИПУРИЈАДА У НОВОМ КОРИТУ КОД КЊАЖЕВЦА

Шипурак – књажевачки бренд

На обронцима Старе планине, у селу Ново Корито код Књажевца, одржана је шеста Шипуријада, манифестација међународног карактера која има за циљ популарисање здраве хране из природе

и представљање народног стваралаштва. Приредбу је отворио Саша Игњатовић, директор Туристичке организације Књажевац, а Топлица Игњатовић, оснивач манифестације који живи и ради у Словенији, нагласио је да неће дозволити да се она угаси. Циљ

овог окупљања је оживљавање села и проналажење начина да људи остану у овом крају и привређују. У нетакнутој природи у пограничном појасу са Бугарском шипурка има у изобиљу, а има га и на целом подручју књажевачке општине, па се може рећи да је већ постао њен бренд.

А разноврсни производи од шипурака изложени на бројним штандовима у згради Задружног дома и испред њега показали су да су мештани прихватили Шипуријаду као важну привредно-туристичку манифестацију, и да су заинтересовани за прераду шипка у пекmez, сокове, вино, ракију, али и за прераду других врста воћа.

Било је доста посетилаца који су куповали по многима најлепши пекmez – од шипка, чај и друге производе, али и народне рукотворине из овог краја.

У пропагандне сврхе и ове године су направљени сувенири и беџеви, а отворена је и изложба слика на тему шипурка. Као и ранијих година, на приредби су учествовали и најуспешнији учесници ликовног и литерар-

ног конкурса, ученици основних и средњих школа.

А поред најбољих ликовних и литерарних радова, награђени су и највећи и најлепши шипак, најбољи пекmez, најоригиналнији рецепт и најлепша тезга.

Д. Ђорђевић

СМЕДЕРЕВО

Обележена годишњица оснивања

Удружење пензионера „Независност“ из Смедерева двадесетог октобра је прославило годишњицу оснивања. Прославу су увеличали гости из удружења пензионера „Независност“ из Београда, Врања, Владичиног Хана, Варварина, Велике Планае и других места, као и пријатељи из месних заједница Царина и Лестар – Златно брдо.

Захваљујући разумевању Туристичке организације Смедерева и стручној помоћи њиховог водича, домаћини су са гостима обишли град и тврђаву.

У званичном делу прославе констатовано је да ова организација и поред ситуације у којој се налази добро напредује. Договорено је да се удружење и даље унапређује и да се још више ради на зближавању са осталим организацијама пензионера. **У.П.Н.**

РЕКОВАЦ

Избори у удружењу пензионера

Петог октобра 2012. године одржана је изборна седница Скупштине Удружења пензионера општине Рековац. За председника удружења поново је изабран Живомир Антић, пензионер из села Течића, за потпредседника Живорад Бушетић, пензионер из Рековца. На седници су изабрани и чланови Управног и Надзорног одбора. **Б. Р. Ј.**

ЉУБОВИЈА

Крсна слава пензионера

У празничној атмосфери пуној топлине и доброг расположења љубовијски пензионери су у свом клубу прославили крсну славу Покров пресвете Богородице.

Освећење славског колача и жита обавио је у цркви Светог преображења Господњег у Љубовији протојереј свештеник Драгољуб Стефановић, којем су се придружили пензионери Радивоје Васић и Миленко Ђукановић. Након освећења и сечења колача уследило је послужење и славски ручак за више од 50 гостију, углавном пензионера. Домаћин славе био је Милисав Ђокић, председник организације пензионера Љубовије, а међу гостима су били и Мирослав Мићић, председник општине, и Радмила Тријић, начелник Општинске управе. **М. М.**

РУМА

Фестивал тамбураша

У Руми је одржан 23. Фестивал тамбурашких оркестара Србије који је овога пута био ревијалног карактера. Публици, која је испунила велику салу Културног центра са 700 места, представили су се млади тамбураши из Деспотова, АКУД „Иво Лола Рибар“ из Београда, Суботички тамбурашки оркестар и три румска састава – „Плави чуперак“, Хрватско културно-просветно друштво „Матија Губец“ и Тамбурашки оркестар „Бранко Радичевић“.

Румљани су све оркестре поздравили бурним аплаузом, а публику су нарочито разгалили Београђани извођењем музике из филма „Грк Зорба“. **Д. Р.**

СВРЉИГ

Излет до Сокобање

Удружење пензионера Дервен из Сврљига организовало је средином октобра једнодневни излет до Сокобање. Лепо јесење време омогућило је да 40 пензионера ужива под Озреном. Посетили су аквапарк, бањска лечилишта и остале знаменитости Сокобање, а ручак и одмор уз музику до касно увече остаје им у трајном сећању.

Иначе, оснивачка Скупштина удружења пензионера Дервен одржана је почетком септембра и на њој је изабрано ру-

ководство и усвојен програм рада. Председник Скупштине је Драгиша Крстић, а председник Управног одбора Борислав Стевановић. У оснивачком акту стоји да је задатак удружења да се бави материјално-социјалним питањима везаним за квалитетнији живот чланства. У просторијама удружења три дана недељно ради клуб. **С. Ђ.**

СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Пехар Плањанима

Поводом обележавања шездесет петог рођендана и месеца старих, Општинска организација пензионера Смедеревске Паланке организовала је шаховски турнир на коме су, поред домаћина, учествовале и екипе општинских удружења глувих и наглувих из Смедеревске Паланке и Велике Планае и пензионери Церовца.

После одиграна три кола прво место припало је екипи Општинског удружења глувих и наглувих Велике Планае, док је Драган Трпковић био најбољи појединац турнира. Други су били шахисти ОУ глувих и наглувих Смедеревске Паланке, трећи паланачки, а четврти церовачки пензионери.

Капитенима екипа пехаре и дипломе уручио је Витомир – Вита Ацић, секретар Општинске организације пензионера из града на Јасеници. **Сл. К.**

ПУТИНЦИ

Излет у Ваљево

Удружење пензионера и жена ПУЖ Путинци је по пети пут ове године организовало једнодневну екскурзију. На путу ка Ваљеву, који је био циљна дестинација ове екскурзије, чланице удружења свратиле су у Кнежеве конаке у посавотамнавском Белотићу, где су одмарале уживајући у традиционалном ентеријеру. Пут их је даље одвео до куле Ненадовића из Првог српског устанка, која је уједно и симбол Ваљева, а затим су обишле Музеј и Муселинов конак, најстарију сачувану зграду из времена сече кнезова. Гошће из Путинаца нису пропустиле да прошетају старим делом града, Тешњаром, а у повратку су посетиле и манастир Каону. **У. Ж.**

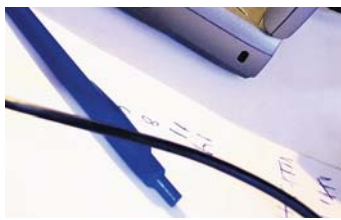
ЗАЈЕЧАР

Огревно дрво за 500 породица

Градско веће Зајечара донело је одлуку да за предстојећу грејну сезону угроженим становницима обезбеди по два-три метра огревног дрвета. На овај начин биће обезбеђено 500 породица у Зајечару које су на евиденцији Центра за социјални рад (корисници новчане социјалне помоћи).

Веће се обавезало да набави огревно дрво и испоручи га на адресе корисника, по списку који ће утврдити Центар за социјални рад Зајечар. **М. С.**

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Мора ли баш овако

Будући да је до људи надлежних за саобраћај у Београду скоро немогуће доћи, молим вас да макар на овај начин упутим свој протест на рачун јавног превоза у нашој престоници.

Дакле, Београд последњих месеци стоички подноси нову врсту малтретирања. И у периодима када је највећа гужва неуморни контролори из бус-плуса обављају тобоже важан посао контроле. Кажем тобоже јер се никад више путника није шверцовало, и то на веома лак начин. На станици где је терминал контроле, видан

дакако, људи масовно излазе, пешаче до следеће станице и лагодно настављају вожњу. Чему онда оволико малтретирање осталих путника који губе драгоцену време у колони аутобуса која се формира док контролори раде, наравно, свој посао!

Да ли је стварно неопходно да на Старој Карабурми, рецимо, стајалиште Вука Врчевића, док трају радови на прилазима Панчевачком мосту, путници свакодневно трпе ову тортуру. Зар није смисао контроле да буде изненадна и на било којем месту... Овакве

колоне угрожавају и возаче аутомобила и остале учеснике у саобраћају, јер и они морају непотребно да се задржавају, а свеprisутна нервоза достиже врхунац у јутарњем шпицу и при повратку с посла.

И још нешто што посебно иритира: комунална полиција и дословно помаже да се ова гужва и „законски“ продужава, јер стоје и чекају да се непослушни грађани уведу у ред. А што се пљује по улици и бацају отпака свуда окол, то није важно.

З. Јовић,
Београд

Некад и сад

Прописани и наплаћени приноси у 1938. и 1939. години

ПОДРУЧЈЕ	Година	Прописано	% учешћа у целом Заводу	Наплаћено	% наплаћено према прописаном приносу	Просечна премија од редовних прописаних приноса
Београд.....	1938	18,399.390.–	57,45	16,632.440.84	90,40	216.55
	1939	23,097.934.–	59,20	23,970.056.82	103,77	221.51
Нови Сад.....	1938	9,395.232.–	29,33	8,615.304.–	91,70	181.57
	1939	10,337.692.–	26,50	10,387.538.55	100,48	185.69
Ниш.....	1938	2,282.904.–	7,13	2,022.189.–	88,58	197.66
	1939	3,035.616.–	7,78	2,623.401.54	86,42	198.81
Скопље.....	1938	1,948.986.–	6,09	1,660.524.–	85,20	206.83
	1939	2,542.044.–	6,52	2,581.567.14	101,55	189.–
Укупно.....	1938	32,026.512.–	100.–	28,930.457.84**)	90,33	202.90
	1939	39,013.286.–*)	100.–	39,562.564.05**)	101,41	206.80
Укупно за обадве године		71,039.798.–	–	68,493.021.89	96,41	205.–

*) Нису узети у рачун добровољни осигураници за које је прописано приноса у суми од Дин. 19.434.

***) у овим свотама урачунати су и трошкови наплате и камате на заостале приносе, тако да на наплату чистих приноса отпада: 1) за 1938 – Дин. 28, 822.231.22; 2) за 1939: – Дин. 39,249.249.27

(Пензиони завод за службенике у Београду 1938-1939, Београд, 1940)

Нови списак дужника

Недавно је Пореска управа Србије објавила нови списак највећих пореских дужника, 500 правних лица и 500 предузетника, који показује да по основу пореза највише дугују углавном банке које су у стечају. На првом месту је Беобанка са 28 милијарди динара дуга, а следе Инвест-банка са дугом од 21,1 милијарде, Астра банка са 18,2 милијарде, и Београдска банка која дугује 15,3 милијарде динара.

Иза банака на списку су Јавно предузеће за подземну експлоатацију угља Ресавица у реструктурирању са дугом од 10,24 милијарде динара, затим Ју-Ес-Стил Србија са дугом од 6,4 милијарде, Симпо који дугује шест милијарди, Застава оружје са дугом од 4,9 милијарди, и Застава аутомобили са 4,5 милијарде динара. На листи су и Пољопривредна корпорација Београд (ПКБ) и Београд филм са дугом од по 3,8 милијарди динара. РТБ рудници бакра Бор ду-

гују 3,3 милијарде а Топионица и рафинација Бор 3,2 милијарде динара. Дужници су и Слобода, 14. октобар, Мостоградња, БИМ Славија, ФАП Верано моторс и Радио-телевизија Србије која није измирила ни све обавезе по основу ре-програмираног дуга. У велике дужнике спадају и Републички фонд за здравствену заштиту и Пинк интернационал компанија.

Пореска управа је списак највећих пореских дужника почела да објављује ове године, а међу наведенима су била и физичка лица. Објављивање листе дужника свака три месеца предвиђено је изменама Закона о пореском поступку и пореској администрацији. На захтев повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, ПУ је престала да објављује имена грађана који највише дугују по основу пореза.

Ј. О.

Умањење пензије

? Секула Чарапић, Ужице: Пензионер сам од 2000. године. Радио сам у Аустрији и признато ми је 35 месеци стажа. У међувремену сам уплаћивао пољопривредну пензију. У 66. години старости сам поднео захтев за старосну пензију и редовно сам је примао од 2000. године. Од октобра 2007. године пензија ми је умањена 60%. Никада нисам добио никакво решење због чега ми је умањена пензија. Жалио сам се Фонду ПИО и рекли су ми да ћу добити решење из ког разлога ми је умањена пензија, али још нема никаквог одговора. Интересује ме коме треба да се обратим за помоћ.

Одговор: Ваше писмо није баш најпрецизније, али је врло могуће да сте и за време док сте радили у Аустрији плаћали пољопривредни стаж за који се накнадно испоставило да сте радили у Аустрији. На овај начин је дошло до преклапања пољопривредног стажа са стажом у Аустрији, те је пољопривреди стаж морао да се брише, а Вама умањи пензија. Ако би се радило о овом случају, морали

сте о томе да будете обавештени решењем Фонда ПИО, али Ви тврдите да никада нисте добили решење из кога бисте видели зашто Вам је умањена пензија. Ваш досије се сада налази у Дирекцији Фонда ПИО. Будите мало стрпљиви, сигурно ћете добити тражени одговор. У сваком случају, пензија се не може умањивати а да њен корисник о томе не буде обавештен решењем.

Захтев за оцену радне способности

? Гордана Цицварић, Ужице: Радил сам у текстилној фабрици до 2004. године. Имам 18 година радног стажа. Фирма се распала и сви смо остали без посла. Мој муж је радио у Ваљаоници бакра до 2004. године и он је остао без посла, био је технолошки вишак. Сада смо обоје на тржишту рада. Ја сам се разболела, лечење је јако скупо и немам новца да купујем лекове иако морам редовно да их користим. Интересује ме да ли могу да добијем неку помоћ или пензију пошто супруг и ја нигде не радимо.

Одговор: Претпоставка је да сте и Ви и Ваш супруг као осигураници којима је радни однос престао без Ваше воље искористили своја права код Националне службе за запошљавање, као и да сте здравствено осигурани преко њих. Ваши животни проблеми су велики и сигурно се не могу решити у Фонду ПИО. Оно што можемо да предложимо јесте да на пред-

лог свог ординирајућег лекара поднесете захтев за оцену Ваше радне способности, и евентуално остварите право на инвалидску пензију, јер пишете о лошем здравственом стању. Исход вештачења неће зависти од Ваше лоше материјалне ситуације већ искључиво од здравственог стања, тј. од тога да ли је код Вас дошло до потпуног губитка радне способности

Породична пензија и уговор о доживотном издржавању

? Петар Петровић, Београд: Да ли корисница породичне пензије која живи у ванбрачној заједници и са том особом закључи уговор о доживотном издржавању по коме је она у обавези да издржава ванбрачног супруга да би наследила после његове смрти његову имовину, губи право на породичну пензију?

Одговор: По Закону о ПИО, ни накнадно склапање брачне заједнице после остваривања права на породичну пензију није сметња за коришћење породич-

не пензије после смрти претходног брачног друга. Према томе, ванбрачна заједница, као ни склапање уговора о доживотном издржавању, нема утицаја

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

на право коришћења породичне пензије. Ово правило има један изузетак – ако се ради о брачном другу професионалног војног лица које је погинуло за време дејстава. У овом случају право на породичну пензију је условљено

тима да брачни друг није поново склопио брак, али не и да живи у ванбрачној заједници. Такође, ни склапање уговора о доживотном издржавању у овом случају није сметња за коришћење породичне пензије.

Наплата погребних трошкова

? Шифра „Београд“: Моја мајка је примала увећан додатак за туђу помоћ и негу. Била је домаћица и била је осигурана преко оца који је инвалидски пензионер. Преминула је у децембру 2011. године. Да ли отац има право на наплату трошкова сахране и коме да се обрати? Речено му је да је покојна мајка била издржавано лице и да нема право на накнаду за трошкове сахране, већ само на износ накнаде за туђу негу и помоћ до тренутка смрти.

Одговор: Ваша мајка је била корисник накнаде за помоћ и негу преко центра за социјални рад. Погребни трошкови могу да се наплате само од Фонда ПИО, и то у случају смрти корисника пензије. Како Ваша мајка никада

није била корисник пензије, нема могућности да лице које је сносило трошкове сахране од Фонда ПИО наплати ову накнаду у висини једне и по просечне пензије из претходног квартала у односу на датум смрти пензионера.

Накнада за туђу помоћ и негу

? Велимир Томић, Мали Зворник: Рођен сам 1928. године, а у инвалидској пензији сам од 1984. Приликом пада на леду 2010. године сломио сам леву надлактицу и ево већ трећа година како ми се стање не поправља. Два пута сам оперисао руку без успеха и трећи пут ми је стављена протеза као неко помагало. Не могу сам да се обучем, спремам да једем, па морам да молим за помоћ. У пензију сам отишао са 27 година стажа, зараде су тада биле мале, па ми је и пензија мала, а лекови скупи. Да ли имам право на туђу помоћ и негу или на било какву другу помоћ, јер старост притиска, а ја немам других прихода осим пензије.

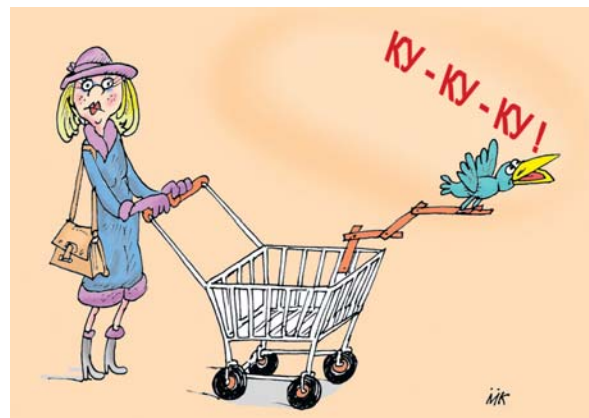
Одговор: Накнада за туђу помоћ и негу којој се надате с обзиром на Ваше здравствено стање и године живота остварује се искључиво ако је корисник пензије или осигураник потпуно неспособан да се сам о себи стара. То значи да не може самостално да обавља основне животне радње као што су облачење, хранење, одржавање хигијене и слично. Ову накнаду такође могу остварити слепа лица, као и болесни-

ци који три пута недељно иду на дијализу. Материјално стање пензионера или осигураника је без икаквог утицаја на остваривање овог права. Зато сами процените да ли се Ви налазите у овом положају и да ли евентуално можете да остварите право на накнаду за помоћ и негу. Ако одлучите да поднесете захтев, учините то код своје надлежне филијале ПИО са свом пратећом медицинском документацијом.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЈОВЧИЋ	ОБЛАСТ	ВАДИЧЕП	СТАЛАН, КОНСТАНТАН	УЗГАЈИВАЧ ПЕРНАТЕ ЖИВИНЕ	МАЛА ОСА, ЗОЉИЦА	ОРУЖАНИ СУКОБ НАРОДА	ИМЕ ГЛУМЦА ТАМИРОФА
ПОДРШКА							
ОСТАТАК КОД ОТРЕСАЊА							
ПРАВИТИ НЕКИ КВАР, РЕМЕТИТИ							
ПЛАНИНА У СРБИЈИ						ОЗНАКА ЗА МЕТАР	
						ЛИНИЈА	
МЕСТО КОД ЗРЕЊАНИНА							МАЛИ КОЛАЧИ
ЖЕНСКО ИМЕ					РУКОМЕТНИ КЛУБ КОЈИ СИЛОМ ОТИМА		
НИШТА (ТУР)			ВРСТА ПАПИРА				
			ДАТИ НЕКИ ЗАДАТАК				
СИМБОЛ АЗОТА		ОЗНАКА ЗА ЗАПАД					
		КОЊСКИ ТРК					
РАНИЛИ ТЕНИСЕР, АНДРЕ							АУСТРИЈА
							СПИЛБЕРГОВ ВАНЗЕМАЉАЦ
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	СЛОВ. КОМПО- ЗИТОР ЛУЈ СЕЂАЊЕ						
КРШИТИ, ЛОМИТИ							
МАЊИ ПОТОК, РЕЧИЦА							
ОПИСИВАЊЕ					МЕСТО У СРБИЈИ	ОЗНАКА ИТАЛИЈЕ КОРИСНИК СТАНА	
ОЗНАКА ЗА МАЛТУ		ИЗУМРЛИ ГОЛЕМИ СЛОН	ЧОКОТ ЛОЗЕ ИМЕТАК, ИМОВИНА				БИЛО КАДА
ОБЛАСТИ ВЛАДАВИНЕ ЕМИРА							
ДОДАТАК, НЕДОСТАТАК							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ВРСТА ВОЂА						
	28. И 30. СЛОВО						
ФИГУРА У КУЛПАНАМА				ИЗНАД, ПОВРХ			
КУЋИЦА ЗА ПСЕ				ОЗНАКА ЗА НЕПАР			

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: мараска, омикрон, солисти, трик, ал, а, ч, при, реали, н, играти, ни, вата, апта, ак, та, зло, конан, в, аламани, монако, агар, ми, т, репић, агилан, овакав, ира, ела, лд, стар

Милено Косановић

Мозгалице

Тај нема везе с мозгом, али има са моћницима.
Вишак пара је добра надокнада за мањак памети.
Не штрајкујемо глађу. Ово нам је стање редовно.
И ја сам за равноправност. Под условом да сам равноправнији од других.
Промашо сам мету. Циљао сам превисоко.
Неки мисле да је држава крава музара на ваздушни погон. Хтели би да је музу и да је не хране.
Када упоредимо цене, месо није толико кисело колико увезени лимун.
Онај ко ужива да држи чашу, мале су шансе да ће икада држати кафану.

Марко Челар

Афоризми у призми

Пратимо друштвена кретања. Крећемо се унатрашке!
О нашем стандарду не вреди причати ако сте планирали да дан проведете у пријатним разговорима.
На светском фудбалском првенству у Бразилу 2014. учествоваће и наша репрезентација. Биће то репрезентација куvara Србије.
Мој комшија каже да је живот леп. И ја бих тако мислио да имам немачку пензију.
Како живим као слободни уметник?! Као да ме је неко уметнуо у живот.
Мало је остало од морала. Нагризла га криза.
Незапосленост нам не куца на врата. Већ се одомаћила!
Комшије се жале да правим буку, а ја кујем планове за нове победе.
Наше пропадање је елегантно. Траје деценијама.
Невен Шијаков

Брана Никодић

Да ли сте знали ...

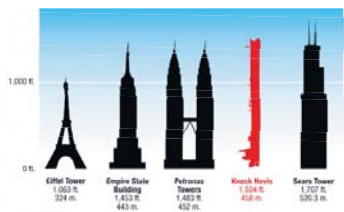
– да, по свим релевантним параметрима, слава највећег брода на свету припада супертанкеру TI Европа, дугачком скоро 400 м, носивости 441.585 тона? Овај танкер је имао и „близанице“ Азију, Африку и Океанију којима је промењена намена. О капацитету Европе највише говори податак да се, на пример, из једног његовог товара могу напунити резервоари свих аутомобила у Канади.

– да је највећи путнички

брод на свету „Oasis of the Seas“ (Морска оаза), који може да прими 6.360 путника и 2.000 чланова посаде? Овај брод-град са 16 палуба дугачак је 360 метара, а поред неколико базена, кошаркашког

игралишта, ринга за бокс и позоришта, има и девет метара широко и 112 метара дугачку трговачку улицу.

– да је „Knock Nevis“ (већим делом радног века познат као „Jahre Viking“), норвешки супертанкер поринут 1976, највећи

брод који је икада саграђен? Његова дужина премашивала је висину неких од највиших грађевина света. Повучен је из саобраћаја 2004. и служио је као складиште за нафту док није исечен. Од њега је остало само 36-тонско сидро које се чува у Поморском музеју у Хонг Конгу.

– да највећи контејнерски брод на свету, „Emma Maersk“, потискује најснажнији мотор на свету који има невероватних 109.000 коњских снага? „Emma Maersk“ може да носи

15.200 TEU контејнера, а захваљујући најновијој технологији на броду је довољно само 13 чланова посаде.

– да је највећи брод изграђен у Србији поринут летос у бродоградилшту „Rhine-Danube“ у Кладову? Карго брод под именом „Onderneming IV“ дугачак је 135 метара, а носивост му је 4.200 тона.

Молим за реч

Политичари нису били на Сајму књига. Плашили су се да их народ не прочита.

Ако је тачно да се уз хорор филмове слаби, онда је наша економска ситуација најбоља дијета.

Пошто је пшеница слабо родила, идуће године ћемо се опет ослањати на кукољ.

Дуг је зао друг. Али, ми никад нисмо бирали друштво.

Пошто нема наде за боље сутра, мораћемо да верујемо у боље јуче.

Поручују нам да иду бољи дани за динар. Не бринемо ми за дане, он се обично стрмоглави преко ноћи.

Београдска позоришта су остала без струје. Уместо комада „Чекајући Годоа“, сад је актуелна представа „Чекајући струју“.

У Београду је гостовао састав Ил Диво. Карте су биле толико скупе да је већина Београђана отишла на Ил Пиво.

За zgodnu жену се каже да је као авион. Али не ЈАТ-ов.

Дејан Патаковић

Игњат Галало

(Х)уморне мисли

О ценама мислите само док сте у продавници. Тако ћете двадесет три сата дневно бити ведри, а само један сат мрки и тужни.

Пошто је све скупље него лане, примените пиробански рецепт. Купите све, али мање. Тако ћете опет имати комплетну туршију.

Бензин је поскупео за три динара, шећер за пет, уље за петнаест... Чему секирација због ситниша – то све скупа није за једно пиво.

Пре но што се латим посла, детаљно ишчитам новине. Не може човек да ради свој посао ако не зна шта се ради по свету.

Свет је прославио дан штедње. Да се додељују медаље, ми бисмо добили златну – наши грађани годишње штеде 365 дана.

Није добро што се код нас годишње штампа милион књига. То ни милионери не могу да купе.

Нисмо у свему у мањку. Имамо вишак од пет хиљада наставника и пет милиона неписмених грађана.

Витомир Теофиловић